

**„Abigél” Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola,
Gimnázium, Kollégium, Technikum és Szakképző Iskola**

OM azonosító: 102703

A B I G É L
TÖBBCÉLÚ INTÉZMÉNY

PEDAGÓGIAI PROGRAM
Kollégium

„E” rész

Küldetésnyilatkozat

„Az iskola dolga, hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni,
hogyan felkeltse a tudás iránti étvágyunkat,
hogyan megtaníttson bennünket a jól végzett munka örömeire
és az alkotás izgalmára,
hogyan megtaníttson szeretni, amit csinálunk,
és hogyan segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni.”

/Szent-Györgyi Albert/

1. BEVEZETŐ

1.1 A pedagógiai program összeállítása során alapul vett főbb szempontok:

A kollégiumi közösségi nevelés több évszázadra tekint vissza. Hazánkban az Eötvös-kollégium, majd a népi kollégiumok teljesítették funkciójukat, közvetítették a tudást a társadalom különböző rétegeiből érkezett fiataloknak.

A kollégium a közoktatási rendszer szakmailag önálló intézménye. Alapfeladata, hogy biztosítsa a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azon tanulók számára, akiknek lakóhelyén nincs elegendő lehetőség a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való joguk érvényesítésére, illetve akiknek a család nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket.

Ma a középfokon tanulók egyharmada csak kollégiumi háttérrel tudja elvégezni tanulmányait.

- Kollégiumunk a hagyományoknak megfelelően az értéktisztelet, a gyermekszeretet, a tanulói személyiség tiszteletben tartásával neveli a tanulókat.
- Célunk az erkölcsös, tájékozott, egyénileg sikeres, a közösség szempontjából értékes állampolgár nevelése.
- Tanáraink magukénak vallják az örök humanista értékrendet, amelynek alapján alakítjuk ki nevelési rendszerünket.
- Hisszük, hogy a pedagógiai program segítségével olyan légkör hozható létre, ahol az egyén fejlődése a közösség fejlődését eredményezi.
- Bízunk abban, hogy az iskolában oktatott szakmák megőrzik munkaerő- piaci versenyképességüket, mert az iskola ehhez megfelelő szellemi bázissal rendelkezik, amit az is bizonyít, hogy tanulóink sorra nyerték a szakmai és tánc versenyeket.
- Az iskola jó szakmai munkájában hiszünk, és ennek megőrzéséhez szeretnénk a pedagógiai programunk megvalósításával hozzájárulni.

1. 2. Társadalmi, gazdasági elvárások, új kihívások

A társadalmi, környezeti változások a kollégiumok szakmai - pedagógiai működését, belső világát jelentősen érintik, új kihívásokkal kell szembenézni. A negatív társadalmi jelenségek felerősödése (családok elszegényedése, a társadalmi kontrol gyengülése stb.) következményeként érezhetően megnőtt a „problémás” esetek száma.

Az intézményekkel szemben elvárás a partnerközpontú szemlélet, a minőségfejlesztés meghonosítása. A rendszeres mérés, értékelés is egy viszonylag újabb, de a működés szerves részét képező feladat.

Középpontba kerül a munkaerő-piaci igényeknek megfelelő tudás, képzettség elsajátítása, az általános műveltség szilárd alapokra helyezése, azoknak a kompetenciáknak az elsajátítása, amelyek az egyén számára biztosítják a társadalmi beilleszkedést, a munkaerő-piaci mobilitást, a nagyobb rugalmasságot és alkalmazkodóképességet, s nem utolsósorban a mindennapi életben való helytállást.

A korábbinál nagyobb hangsúlyt kap:

- Az esélyteremtés
- A pályaorientáció és a pályaválasztási tanácsadás
- A tanulás támogatása
- Az erkölcsi normák elsajátítása
- A hátrányos helyzetűek támogatása, a hátránykompenzáció
- A tehetséggondozás
- Az élethosszig tartó tanulás keretei kialakításának követelménye.

2. HELYZETFELTÁRÁS ÉS ÉRTÉKELÉS

2. 1. A kollégium legfontosabb adatai

Hivatalos elnevezése:

Abigél Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Szakképző Iskola, Gimnázium, Művészeti Szakközépiskola és Kollégium

Címe: 4405 Nyíregyháza Tünde utca 10/A Telefon: 42/594 Fenntartó: Matura

Alapítvány/ székhely: 4405 Nyíregyháza Tünde utca 10/A

A férőhelyek száma 80 fő, fiú és leány tanulók vannak elhelyezve.

A kollégiumi felvétel egy évre szól, és feltétele az érvényes iskolai jogviszony.

2. 2. Tanulók (tanulói összetétel) jellemzői:

- A tanulók a 14-22 éves korosztályhoz tartoznak.
- A kollégium tanulói igen tág földrajzi térségből érkeztek. Három ország, hét megye és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye több, mint száz településéből származnak kollégistáink.
- Az elhelyezést kérő tanulók zöme a bejárási nehézségek miatt lett kollégista, mert a tömegközlekedési eszközökön az átszállási nehézségek miatt 1-2 órát venne igénybe az utazás, vagy a délutáni műszak miatt (szakképző évfolyam) későn, vagy egyáltalán nem jutna haza.
- A tanulók 2/3-a szakközépiskolás, 1/3-szakiskolás és szakmunkásnak készül. A szakiskolás tanulók gyenge tanulmányi eredménnyel, sokan motiváció nélkül érkeznek, a szakközepesek, valamivel jobbak, motiváltabbak a tanulás iránt, hiszen tovább szeretnének tanulni.
- A tanulók zöme alacsony státuszú családból jött, sok a hátrányos helyzetű tanuló és család, ahol munkanélküliek a szülők, alacsonyak a jövedelmek, vagy csonka a család. Keveset tudnak áldozni az oktatásra, és ez az ingerszegény környezet visszahat a tanulói magatartásra.

2. 3. Feltételrendszer

2.3.1. Humán erőforrás

A nevelőtestület létszáma: 3 fő főállású kollégiumi nevelő
1 fő kollégiumvezető
1 fő kollégiumi és iskolai ápolónő

A nevelőtestület összetétele, felkészültsége:

1.	Kollégiumvezető kollégiumi nevelő	egyetem főiskola
2	kollégiumi nevelő	egyetem
3	kollégiumi nevelő	egyetem

A nevelőtestület szakmai munkájára maximálisan lehet támaszkodni, a tanulmányi munkában nagy segítséget tudunk nyújtani a tanulóknak, korrepetálások, felzárkóztatások szervezésével.

Egyéb területen is számíthatunk a kollégák segítségére, mert érdeklődési körük szerteágazó.

A tanulók egészségügyi felügyeletét 1 ápolónő és 1 félállású szerződéses orvos biztosítja. A gazdasági feladatokat 1 gondnok látja el. Az épület takarítására 1 takarítónő áll rendelkezésre.

A karbantartást az iskolával közös személyek látják el.

2. 3. 2. Gazdálkodás szabályozása

A kollégium önálló költségvetéssel nem rendelkezik, az iskola egy szervezeti egysége.

A gazdálkodással kapcsolatos ügyekben közvetlen a kollégiumvezető és a gazdasági igazgatóhelyettes kapcsolata.

A kollégium gondnoka ellátja az étkezési díjak beszedését,

2. 3. 3. Szervezeti jellemzők

A kollégium szervezeti felépítése.

2.3.3.1. Információáramlás, kommunikáció

A kollégiumvezető az iskolavezetés tagja. Az iskolavezetői értekezlet minden hétfőn délelőtt, a kollégiumi nevelői megbeszélés minden hétfőn délután kerül lebonyolításra. Ez a két fórum biztosítja az információáramlást és a kölcsönös tájékoztatást.

2.3.4. Külső-belső környezeti jellemzők

2.3.4.1. Tárgyi-dologi feltételek:

- A kollégium az iskola számára biztosított költségvetésből működik. Egyéb bevételekhez pályázat útján jutunk. A kollégium épülete közvetlenül az iskolával egybeépült. A kollégium épületében lévő informatikai terem és a két tanulószobát az iskolai tanteremhiány miatt a délelőtti órákban tanítási órák megtartására használjuk.

A kollégium összkomfortos: 13szobával,
Minden szoba saját WC, és zuhanyzóval,
2nevelői szobával, éjszakai ügyeleti szobával
2tanuló helyiséggel rendelkezik.

A kollégium a legszükségesebb felszereléseket megkapja az iskolától. Rendezvényeinket, pályázatainkat, versenyeinket az iskola támogatja.

2.3.4.2. A nevelőmunkát segítő tárgyi feltételek:

- A tanulószobákban televízió, segíti a nevelők munkáját.
- A szabadidős programokra az iskola és sportpálya használata adott.
- Az emeleten egy olvasót, egy tv szobát, egy játékszobát működtetünk.
- A szakköreink működéséhez rendelkezésre álló eszközök: biliárdasztal, , korongozó-állvány és agyag égetőkemence a filmklubhoz filmvetítési lehetőség.

2.4. Nevelés, képességfejlesztés

2.4.1. Általánosan érvényes tanári feladatok és tevékenységek

- Minden kollégiumi tanár tudatosan figyel arra, hogy „szülőpótló”, nevelő- és gyermekvédelmi feladatokat is ellásson a kollégiumban.
- A kollégium rendjére, nevelési, oktatási, fegyelmezési kérdéseire minden kollégiumi tanár bármelyik szolgálatban van is, rendszeresen ügyel.
- Tájékoztat és tájékozódik minden, a kollégiummal és iskolával kapcsolatos szervezési, nevelési oktatási ügyben.
- Rendszeresen konzultál az iskolai tanárokkal, elsősorban az osztályfőnökkel, az iskola igazgatójával, helyetteseivel és a kollégiumvezetővel.
- Minden felfedezett rendellenességet jelez, észrevételez és igyekszik önállóan megoldani.
- Egyéni döntési joga, felelőssége van; önállóságát, cselekvésének jogát érvényesíti, szükség esetén konzultál kollégáival.

- Folyamatosan tájékoztatja a szülőket a csoportjába tartozó tanulók iskolai és kollégiumi tevékenységéről, előmeneteléről.
- Ismeri tanulóit, elsősorban a csoportjába tartozókat figyeli, hogy milyen gondjaik vannak, hogyan oldják meg azokat, ill. segít azok megoldásában.
- Tanártársaival kollegiális kapcsolatot tart. Kollégiumi ügyekről, iskolai problémákról, ügyeleti gondokról, nevelési lehetőségeinkről beszélgetést kezdeményez kollégáival, az iskolák tanáraival.
- Reszortfeladatait a kollégiumi ügyeleti időben igyekszik ellátni.
- Külső feladatait úgy szervezi és irányítja, hogy azok a kollégiumi munkát, a nevelés és az ügyelet hiánytalan ellátását ne befolyásolják.

2.4.2. Feladataink a nevelés területén

A kollégium fő feladata a fogadó iskolákban zajló konkrét tanulmányi munka segítése, tágabb értelemben mindazon fejlesztési tevékenység, amelyek a NAT által megfogalmazott kulcskompetenciák megszerzését célozzák.

Így különösen:

- a pozitív önkép és reális önismeret kialakítását,
- a hatékony és belsőleg motivált tanulási gyakorlat elsajátítását,
- a nemzeti és európai azonosságtudat elmélyítését, valamint
- az egészséges életmódra nevelést.

2.4.2.1. Tevékenységek:

- Kötelező csoportfoglalkozások keretében 9. évfolyamon a tanulás módszereinek elsajátíttatását végezzük.
- 9-12. évfolyamon felzárkóztató, korrepetáló foglalkozásokat hirdetünk meg (az év eleji iskolai felmérések alapján), az iskolával közösen
- A tanulás helyének önálló megválasztása történik 9. évfolyam második félévétől, figyelembe véve a tanuló addigi teljesítését és viselkedését
- A tanulást segítő eszközeinket folyamatosan bővítjük (kiskönyvtár, magnók, szótárak, videó)
- A tanulmányi munkát félévenként értékeljük
- Meghirdetjük a kiváló tanuló címet, melynek átadása a DT közgyűlésen történik
- Pályázatok kiírásával és értékelésével ösztönözzük az értelmi képességek kibontakoztatását
- Műveltségi vetélkedőink tartalma fejleszti az értelmi képességeket, a helyes versenyszellemet.

Ezek témakörei:

- szakmai művészeti jellegűek,
- általános műveltséget takarnak.

2.5. A tanulók életrendje, tanulás szervezésének pedagógiai alapelvei

A kollégium biztosítja a gyermekek és ifjak optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, beleértve a rendszeres étkezést, a tisztálkodást, az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást. Figyelembe veszi a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi hagyományokat, szokásokat is. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső arányai - a jogszabályi keretek között - a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak. A kollégiumi élet belső szabályozását a kollégium vezetőjének irányításával a nevelőtestület a belső és a külső környezet változásait figyelembe véve alakítja.

A tanulás minden kollégista alapvető kötelessége. A zavartalan tanulás feltételeit a kollégium biztosítja.

A tanulószobai foglalkozások szervezésénél figyelembe kell venni:

- iskolatípust,
- tanulók egyéni szokásait,
- a tanulók elért eredményeit.

A tanulóval szembeni elvárás meghatározásakor hangsúlyt kell kapnia:

- a képességnek,
- a szorgalomnak,
- az elért eredménynek.

A tanulószobai foglalkozások szervezésénél lehetőséget kell biztosítani a zavartalan egyéni tanulásra is.

Kerüljön sor a tanulás hatékonyságát lemérő számonkérésre.

Szilenciumi időn túli tanulásra is legyen lehetőség a napirend adta kereteken belül.

A nevelőtanár által biztosított kedvezmények legyenek ösztönzőek, biztosítsák a fejlődést és előrehaladást.

Az eredményen túl a befektetett munka is legyen mérvadó.

A kollégium feladata a tanulási utak védelme: a felkészülés segítése, a következő iskolafokozatra történő előkészítés és a tanuláshoz való jog érvényesítése.

A pedagógusnak a tanuláselméleti ismeretek alkalmazásával, a tudás-és gondolkodás kultúra fejlesztésével, s a tanulásmenedzsment módszereivel kell segíteni az egyéni igények kielégítését.

2.5.1. Kollégiumi tanulói munkarend, kollégiumi foglalkozások rendje

1. Az iskola épülete szorgalmi időben hétfőtől péntekig reggel hét órától este húsz óráig vannak nyitva.
2. A kollégiumba történő visszatérés vasárnap délután 16.00 órától történik, a kollégiumot pénteken 16.00-ig el kell hagyni. A kollégiumi történő érkezés és abból való távozás a nevelőtanárok felügyeletével történik.
3. A kollégiumban tartózkodó gyermekek felügyeletét az iskola reggel 7.30 órától a tanítás végéig, illetve a tanórán kívüli foglalkozások idejére tudja biztosítani.

4. A kollégiumot a tanuló úgy hagyhatja el, hogy a tanítási óra előtt 15 perccel érkezzen az iskolába és becsengetéskor munkakezdésre készen álljon.

5. Szilenciumok időbeosztása:

Hétfő: 16⁰⁰ – 18²⁵
Kedd: 16⁰⁰ – 18²⁵
Szerda: 16⁰⁰ – 18²⁵
Csütörtök: 16⁰⁰ – 18²⁵

A délutános tanulóknak minden délelőtt 08⁰⁰ – 09³⁰ –ig kötelező szilenciumon kell részt venni. A szilenciumokon a tanuló csak a tanulással összefüggő tevékenységet folytathat. Szobaszilenciumot indokolt esetben a nevelőtanár engedélyezhet. A szilenciumokról való távollmaradást a tanulónak elfogadhatóan igazolni kell.

Szilenciumok terembeosztása:

Kollégium I. emelet fiúk

Kollégium II. emelet lányok

Vacsora időbeosztása:

A vacsorázás mindenki számára kötelező.

Hideg étkezés csak indokolt esetben igényelhető. A vacsoráztatás 18³⁰ – 19⁰⁰ -ig tart az iskola éttermében. A vacsoráztatás nevelőtanár felügyelete mellett csoportonként történik.

Az ágyneműcserét a csoportvezető nevelőtanár rendeli el.

Az ágyneműcsere háromhetenként kötelező. A csere végrehajtását a csoportvezető nevelőtanár ellenőrzi.

Takarítás:

A tanulók kötelesek szobájukat, szekrényüket, a közös helyiségeket, egyéni felszerelésüket állandóan rendben tartani.

- Szobarend kialakítása 07⁰⁰ – 07⁴⁰ –ig
- A hálósobák és a közös helyiségek takarítását naponta a főügyeletes nevelőtanár ellenőrzi és értékeli.
- Hetente egyszer ellenőrzi a hálósobákat és a közös helyiségeket a védőnő, amiről havi értékelést készít.
- A szintügyeletesek a közös helyiségeket 08³⁰ –ig kitakarítva átadják az ügyeletes nevelőnek.

A napirend általános előírásai:

- Általános ébresztő 06³⁰ –kor.
(reggeli részükre 06⁴⁰ – 07⁰⁰ -ig)

- Szobarend kialakítása 07⁰⁰ -07⁴⁰ –ig.
- Az iskolába járó tanulók 07⁴⁵ –kor a kollégiumot elhagyják.
- A kollégiumba visszatérni – gyakorlati foglalkozás és tanítás időszak alatt – csak indokolt esetben a nevelő engedélyével lehet.
- A délutáni gyakorlaton és oktatáson lévő tanulóknak a szilencium kötelező:
- 08⁰⁰ – 09³⁰ –ig.

09 ³⁰ –tól	szabadprogram a délutáni gyakorlat, illetve oktatás kezdetéig
14 ¹⁰ - 16 ⁰⁰ –ig	szabadprogram a délutáni gyakorlat, illetve oktatás kezdetéig.
16 ⁰⁰ – 16 ⁴⁵ –ig	szilencium
16 ⁵⁰ - 17 ³⁵ –ig	szilencium
17 ⁴⁰ – 18 ²⁵ -ig	szilencium
18 ³⁰ – 19 ⁰⁰ –ig	vacsora
19 ⁰⁰ – 21 ⁰⁰ –ig	kimenő, szabadprogram
20 ³⁰ –21 ⁴⁵ –ig	egyéni tisztálkodás
21 ³⁰	felkészülés a takarodóra
22 ⁰⁰ –ig	takarodó (a tanulók kötelesek a hálósobában tartózkodni. Tanári ellenőrzés után külön engedéllyel a kijelölt tanteremben tanulhatnak)

Hetirend általános előírásai:

- a csoportok maguk alakítják ki a hetirendet, amely nem lehet ellentétes a HÁZIREND előírásaival.
- általános kimenő a hét napjain 19⁰⁰ – 21⁰⁰ –ig. a csoportvezető engedélyével a kimenő időtartalma az általános kimenő idejét meghaladhatja.
- a kollégista tanulók csak a kollégium főportáján keresztül közlekedhetnek. Kimenő esetén csak a „Kilépési engedély” leadása után lehet a kollégiumot elhagyni. Visszaérkezéskor ugyanott köteles jelentkezni a kimenő könyvéért.
- minden pénteken általános hazautazás van.
- hetirendünkben a csoportos rendezvényeket előre tervezzük be.
- szilenciumot zavarni az egész épületben tilos!
- kollégista tanulók a szilenciumuk ideje alatt kötelesek arra a célra kijelölt tanulószobában tartózkodni. Más helyiségekben való tanulásra csak a csoportvezető nevelőtanár adhat engedélyt.
- a kollégium kulturális, sport- és szakköri munkájában minden tanuló részt vehet.
- külön munkát a tanuló, csak szülői kérésre, a kollégium vezető engedélyével vállalhat.

Általános előírások a kollégium működési rendjére vonatkozóan:

- a kollégiumba csak felvett, a kollégiumi díjat – kijelölt időpontra (minden hónap 10-éig) – rendszeresen fizető tanuló lakhat. A kollégium díját 2 hónapig nem fizető tagsága megszűnik.
- a kollégiumban rádiót, magnót üzemeltetni csak 21³⁰ –ig csoportvezető nevelőtanár engedélyével szabad, minden más elektromos eszköz használata tilos.
- a kollégium berendezési és felszerelési tárgyaiért erkölcsileg és anyagilag mindenki felelős!
- a tanulók a hálósobákat a beköltözés-kori állapotnak megfelelően, jegyzőkönyvileg átveszik, kiköltözéskor azt jegyzőkönyvileg a nevelőnek átadják.
- hálósobáikhoz a tanulók külön hálósobakulcsot kapnak, amit kiköltözéskor kötelesek leadni. Az okozott károkat, kártérítési jegyzőkönyv alapján, mindenki megtéríteni köteles.
- kerékpár, motorkerékpár a kollégium főépületében nem tárolható!
- hétközben hazautazás, csak indokolt esetben a csoportvezető nevelőtanár, illetve az ügyeletes nevelőtanár érvényes engedélyével (érvényes kimaradási engedély leadásával) történhet.
- a kollégiumba csak kollégista tanuló tartózkodhat. Tanítási és munkaidő alatt a kollégiumba felmenni csak indokolt esetben, az ügyeletes tanár engedélyével szabad.
- a tanuló tartsa be a munka és a balesetvédelmi, valamint az egészségvédelmi-, tűzvédelmi előírásokat, a közlekedés szabályait.
- a kollégiumban dohányozni, szeszesitalt behozni, szerencsejátékot játszani szigorúan tilos!
- a kollégium főbejáratánál 06⁰⁰ – 22⁰⁰ –ig tanulóink ügyeletet tartanak.
- élelmiszert csak a hűtőszekrényben szabad tárolni. Étkezni lehetőleg a kijelölt melegítőhelyiségben kell.
- betegállományban lévő fekvőbeteg csak a betegszobán tartózkodhat. Hazautazását az orvos engedélyezheti. Orvoshoz a tanuló a betegszoba házirendjében meghatározott időben mehet. A betegszobát elhagyni, látogatót fogadni csak az ápolónő, vagy távollétében az ügyeletes tanár engedélyével szabad. A járóbeteg a csoportjával napirend szerint él, iskolából nem mulaszthat.
- a kollégiumi ifjúság legfelsőbb önkormányzati szerve a közgyűlés. Két közgyűlés között az önkormányzat vezetését a kollégiumi diákönkormányzat látja el.

- a kollégiumból évközben, illetve nyári szünetre kiköltözött tanulók felszerelési tárgyukat kötelesek hazavinni, az itt hagyott felszerelési tárgyaiért felelősséget nem vállalunk.
- kollégiumban tanári irányítással ügyeleti rend működik. Ennek célja a kollégiumi fegyelem biztosítása, a kollégium épségének, tisztaságának megóvása.
- az ügyeletesi beosztást minden csoport a csoportvezető irányításával az év elején elkészíti. Elégtelen tanulmányi eredményű és fegyelmi büntetést kapott tanulók nem lehetnek ügyeletesek. Az ügyeletes tanulók az ügyeletes tanár irányításával végzik tevékenységüket. Feladatuk, hogy a területükön (folyosó, udvar) rendet, fegyelmet és tisztaságot tartsanak.
- a diákok rendkívüli ügyeik intézése érdekében a pedagógusokat a foglalkozások után kereshetik fel. A tanári szobában tanuló ne tartózkodjon. A portásfülkében tanulóknak tartózkodni tilos.
- a pedagógus megszólítása: tanárnő, tanár úr.
- szilencium alatt a tanulók csak azokat az eszközöket használhatják, amelyekre a pedagógustól utasítást kaptak.
- a tanulók a kollégium területét csak írásos (nevelőtanár) engedéllyel hagyhatják el, amelyet a portán le kell adniuk.
- tűzriadó vagy bombariadó esetén a csoportvezető által ismertetett útvonalon kell az épületet elhagyni. A tanulók lehetőleg minden felszerelést vigyenek magukkal.
- napközben a tanulók nem jöhetnek vissza a szintekre.
- a kollégium épületébe idegen csak a portán keresztül léphet be. A belépésnél személyi igazolvánnyal illetve bármely hiteles irattal igazolnia kell személyazonosságát.
- a szülők a kollégium által kijelölt fogadóórákon, sürgős esetben pedig időpont-egyeztetés után kereshetik fel a kollégiumi nevelőket
- stúdió, kollégiumi rádió, TV működtetése délelőtt és a szilenciumok alatt is tilos.
- értéket őrizetlenül hagyni tilos. A kollégiumi élethez nem feltétlenül szükséges értéktárgyat, illetve nagyobb összegű pénzt mindenki csak saját felelősségére hozhat be a kollégiumba.
- a tanuló látogatókat csak a portán fogadhat.
- a kollégiumi hirdetőablakon a kollégiumvezető engedélyével lehet hirdetést elhelyezni.
- külön figyelmet kell fordítani a mosdók, mellékhelyiségek rendeltetésszerű használatára, tisztaságának megóvására. Ez különösen az ügyeletesek, de minden tanuló feladata is.

2.5.2 Kollégiumi szabadidős foglalkozások

A kollégiumi tanulók a tanórán kívüli foglalkozásokon nevelőtanári engedéllyel vesznek részt. A kollégiumnak – a nevelési és oktatási feladatok teljesítéséhez - olyan foglalkozásokat kell szerveznie, amelyek a szabadidő hasznos eltöltését megfelelően szolgálják. A lehetőségek egy olyan széles tárházát kell nyújtani, melyből minden tanuló érdeklődési körének megfelelően tud választani. A tanulónak legyen módja az érzelmi, értelmi és fizikai feltöltődésre, önművelődésre, ismeretei, tudása szélesítésére, gyarapítására.

A szabadidő hasznos eltöltését szolgáló foglalkozások a kollégium személyi, tárgyi lehetőségeire építve lehetőséget adnak diákjaink részére, hogy hasznosan pihenjenek, kikapcsolódjanak. E foglalkozások tervezésekor, szervezésekor is törekszünk arra, hogy megvalósuljanak az alábbi célok:

- egészséges életmód kialakítása,
- kulturált viselkedés, megnyilvánulás, kommunikáció kialakítása
- a testi képességek fejlesztése,
- a természeti és tárgyi környezetünk megóvása, ápolása,
- művészeti képességek fejlesztése,
- érzelmi tartalmak kibontakoztatása,
- kollégiumi közösség erősítése.

A kollégium sokszínű a szabadidő tartalmas eltöltését biztosító programokkal rendelkezik.

Már hagyománya van a választható: közlekedési, , képző és iparművészeti, testépítő, futball, tenisz, kosárlabda, sakk és informatika köröknek.

- **Tehetséggondozó, felzárkóztató és egyéni foglalkozások.** Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.
- **Kollégiumi sportkör.** Az iskolai/kollégiumi sportkör sportcsoportjainak foglalkozásai a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítják a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.
- **Szakkörök.** A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését – az iskola igazgatójának megbízása alapján – olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.
- **Versenyek, vetélkedők, bemutatók.** A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük.

- ***Kirándulások.*** Az iskola pedagógusai, osztályfőnökei a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal kirándulást szerveznek. A tanulók részvétele a kiránduláson önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. A szervezést megelőzően a kirándulás tervéről és egy hozzávetőleges költségről az igazgatóhelyettest írásban tájékoztatni kell az októberi Szülői értekezletet követően. Osztálykirándulásnak tekinthető, ha a tanulók 75%-a részt vesz. Ez esetben egy tanítási napot is igénybe vehet az osztály. Továbbá éves munkatervben szereplő célirányos szakmai programok látogatására szintén egy nap vehető igénybe!
- ***Művészeti oktatás.*** Heti 4 órában alapfokú művészetoktatásban részesülnek a tanulók. Az alábbi művészeti ágak választhatók: tánc, képző, színjáték, zene.
- ***Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás.*** Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését segítik a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. A tanulók részvétele ezeken a foglalkozásokon önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.
- ***Szabadidős foglalkozások.*** A szabadidő hasznos és kultúrált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl.: túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, stb.). A tanulók részvétele a szabadidős rendezvényeken önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.
- ***Iskolai könyvtár.*** A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti, nyitvatartási időben a könyvtár működési szabályzata alapján.
- ***Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.*** A tanulók igényei alapján az iskola igazgatójával történt előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl.: táncterem, számítógépek stb.) tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.
- ***Hitoktatás***

2.5.3 A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, hagyományörzés és ápolás. Diákönkormányzati munka

2.5.3.1. Hagyományok ápolása, ünnepélyek, megemlékezések

- Az iskolában rendezett ünnepségeken, megemlékezéseken a kollégium tanulói is kötelezően részt vesznek.
- Az éves munkatervben rögzített időpontokban meg kell tartani a kollégiumi közgyűlést.
- Hagyományos kollégiumi szintű programok: névadónkról való megemlékezés, Kollégiumi Egészségnapok, Sportnap, Télapó ünnep, Karácsony, kiállítások, versenyek. Ezek szervezése, lebonyolítása elősegíti a kollégiumi közösség és a csoport összekovácsolódását, az otthonos környezet és az otthonosságérzet kialakítását.
- A kollégiumban rendezett programok sikerességének elősegítése valamennyi tanuló fontos feladata. Vonatkozik ez azokra a rendezvényekre is, amelyeket a kollégiumon kívül más intézményeknél szerveznek, s amelyeken a kollégium képviselteti magát.
- A kollégiumi ünnepélyek, rendezvények szervezését a diákönkormányzat irányításával a diákközösségek végzik a kollégiumvezető és a nevelőtestület tudtával, egyetértésével és támogatásával.

2.5.3.2. Diákönkormányzati munka

A kollégium demokratikus működése elképzelhetetlen diákönkormányzat nélkül.

Célunk: hogy növekedjék a tanulói öntevékenység, önállóság, jelenjenek meg a tanulói érdekek, és azt szervezett keretek között képviseljék.

a./ A kollégium közösségi életét a tanulók diák-önkormányzati szervei irányítják.

b./ A kollégium közösségi életének legfőbb irányító szerve a kollégiumi közgyűlés. Rendszeres összehívása: szeptember, illetve február hó.

c./ A kollégiumi diákönkormányzat (közgyűlés) egyetértési jogot gyakorol a közoktatási törvényben és végrehajtási rendeletében tételesen meghatározott kérdésekben.

d./ A diákönkormányzat véleményezési jogot gyakorol:

- a kollégium munkájának, a tanulók helyzetének átfogó elemzésében, értékelésében
- pályázatok, versenyek meghirdetésében, szervezésében
- a tanulók fegyelmi ügyeiben
- az intézmény külső kapcsolatrendszerének kialakításában
- ünnepségek és programok szervezésében, a hagyományok építésében, az e célra fordítható pénzeszközök felhasználásában

e./ A diák-önkormányzati szerv javaslattevő jogköre kiterjed a kollégiumi étellel kapcsolatos minden kérdésre.

f./ A diákönkormányzat saját maga határozza meg működésének rendjét.

A diáktanács tagjainak funkciói:

Diáktanács elnöke, szervező (vagy helyettes) kincstárnok, klub felügyelő, kulturális programok szervezője, sportfelelős, tanulmányi felelős.

Munkájukat a kollégiumvezető és a nevelőtanárok feladat szerint segítik. Beszámolási kötelezettséggel tartoznak a diákközgyűlésnek.

2.5.4 A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata. A kollégiumnak biztosítja, hogy a diákok választott tisztségviselőik révén részt vehessenek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében.

A kollégiumi diákönkormányzat és a nevelőtestület közötti kapcsolatot egy fő nevelőtanár közvetlenül is segíti. A diákönkormányzat vezetői kéthetente terv szerint, ill. szükség esetén akár naponta is összeül. Kollégiumi közgyűlést tanulmányi félévenként minimum egyet tartunk.

Lehetővé kell tenni, hogy a diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerjék és a mindennapi gyakorlatban felelősen alkalmazzák a demokratikus érdekérvényesítés, a problémamegoldás és a konfliktuskezelés technikáit, módszereit.

A kollégium a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősíti a kollégiumi közösség együvé tartozását.

2.5.5 A művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei

A művészeti neveléssel a kollégium el kívánja érni, hogy a kollégisták személyes élményeik során találkozzanak esztétikai értékekkel, legyenek képesek átélni a művészeti alkotások által közvetített érzelmeket, indulatokat, gondolatokat. Formálódjék a műalkotások megismerése által tárgy és környezet kultúrájuk, javuljon véleményalkotó képességük. Alkotó helyzetek biztosításával ösztönözzük őket elképzeléseik kifejezésére.

Tegyük lehetővé a tehetséges kollégiumi tanulók számára a különböző (irodalmi, képzőművészeti, népi-és iparművészeti, fotó, stb.) alkotások készítését, produkciók (zenei, tánc és dráma, egyéb színpadi előadó művészet) létrehozását és bemutatását.

Neveljünk a művészi kifejezés által nyitottságra, toleranciára, az értékek élményeken és belátáson alapuló megbecsülésére. Teremtsünk lehetőséget tanulóink számára a kulturális rendezvényeken, programokon való részvételre, ösztönözzük őket könyvtár és egyéb kulturális és művelődési intézmények látogatására.

A kollégiumi sportoláshoz az alapot a megfelelő infrastrukturális és eszközháttér biztosítása, ezek folyamatos fejlesztése és bővítése jelenti. Szabadidős tevékenységeinken belül nagy szerep jut a testmozgásnak, mind a napi sportfoglalkozások, mind pedig sportversenyek szervezése terén. Foglalkozásaink tervezésekor mottónk az „ép testben, ép lélek”, azaz a szellem és a test edzésének megfelelő aránya. Arra törekszünk, hogy tanulóink fizikai teherbírása növekedjék, és egészséges életmódot folytassanak.

2.5.6. Gyermekek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységek

Kollégista tanulóink több mint 75 %-a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű. Helyzetüket még nehezíti, hogy többnyire olyan kistéleplésről jönnek, amely maga is hátrányos helyzetű, és ahol az országos átlagot meghaladó mértékű a munkanélküliség.

Többcélú Intézmény lévén az intézményben az iskolával közös gyermek- és ifjúságvédelmi felelős látja el a kollégista tanulók esetében is a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat a nevelőtanárokkal és a kollégium vezetőjével együttműködve.

A nevelőtanárok gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatai:

- A tanulók és szülők tájékoztatása a lehetséges támogatásokról.
- Az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelősével kapcsolattartás.
- Súlyos veszélyhelyzet esetén az illetékes gyermek- és ifjúságvédelmi felelős azonnali értesítése.
- Hatékony belső kapcsolattartás: osztályfőnökökkel, az érintett tanulókkal, szülőkkel, diákvezetőkkel.
- Szociális támogatások, pályázatok figyelemmel kísérése, lehetőség szerint részvétel.

2.6. A kollégium kapcsolatrendszere – az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái

2.6.1. A kollégium legfontosabb külső partnerei:

- a szülők
- az iskolák
- a gyermek-és ifjúságvédelmi szakszolgálatok
- a rendőrség
- az egészségügyi intézmények

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a pedagógusok folyamatosan szóban és az ellenőrző könyvön keresztül írásban tájékoztatják.

A tanulók a jogszabályokban, valamint a kollégium belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselők útján – a kollégium igazgatójához és a kollégiumi nevelőkhöz fordulhatnak.

2.6.2. A kapcsolattartás formái:

- a szülői értekezletek (félévenként kétszer)
- részvétel az iskola nevelési értekezletein, munkaközösségi foglalkozásain, az iskolai rendezvényeken
- folyamatos kapcsolattartás az intézmény igazgatójával, a tanulók osztályfőnökeivel, a gyermek-és ifjúságvédelmi felelőssel
- probléma - jelzése az önkormányzatoknak, a fenntartónak
- az állam által nevelt gyerek nevelésében tapasztaltak negyedéves kölcsönös megbeszélése
- a rendőrség tájékoztatása, segítség kérése rendszeres konzultáció az iskola rendőrével
- egészségnapok szervezése

2.7. Minőségfejlesztési munka. Mérési, értékelési tevékenység

2.7.1.1. A nevelőmunka belső ellenőrzése:

- a munkaterv részét képező ellenőrzési terv szerint kell elvégezni.
- a nevelőmunka ellenőrzésére a kollégiumvezető jogosult.
- az ellenőrzés észrevételeit megbeszéli az érintett nevelőtanárokkal és útmutatást ad a további munkához.
- az ellenőrzések általánosítható tapasztalatait nevelőtestületi értekezleten értékelni kell.

Kollégiumi nevelőtanárok esetében a következő területeket vizsgáltuk:

- nevelőtanári szerep;
- szervezeti, intézményi szerep;
- dokumentációkhoz kapcsolódó teljesítmény;
- intézményi folyamatokban hasznosuló civil tudás.

2.7.1.2. A tanulók kollégiumon belüli értékelése

- A tanulók kollégiumi teljesítményét a foglalkozásokon, rendezvényeken, szakkörökben és klubokban végzett tevékenység, illetve a közösségi munka és fegyelmi helyzet figyelembevételével félévkor és a tanév végén értékelni kell.
- Az értékelést a csoportvezető tanár és a csoport diákönkormányzata - a nevelőtestület által jóváhagyott szempontoknak megfelelően - együttesen végzi.
- A tanuló fegyelmi büntetését az értékelés során csak abban a tanévben lehet figyelembe venni, amelyben a határozat jogerőre emelkedett.
- az értékelés minden esetben legyen differenciált, vegye figyelembe a tanuló képességeit, tanulmányi munkához való viszonyát, szakmaszeretétét.
- Az egyes tanulók értékelését a tanuló jelenlétében, csoportfoglalkozás keretében kell ismertetni és elfogadtatni.
- Az összegző értékelések mellett folyamatosan figyelemmel kell kísérni és meg kell beszélni a tanuló kollégiumi tevékenységének pozitív és negatív oldalait (dicséret, elmarasztalás).
- A tanuló kollégiumi értékelését a kiskorú szüleivel, illetve a törvényes képviselővel ismertetni kell szóban, vagy írásban.

2.8. A kollégiumi program végrehajtásának értékelése

A kollégium nevelőtestülete – az elfogadott pedagógiai program fejlesztési tervében megfogalmazott és elfogadott alapelvekre, célokra, és feladatokra építve tervezte meg az éves munkát.

Az éves értékeléseket alapul véve a nevelési alapelvek és célok megvalósítása részben teljesült. A kollégiumi nevelés eredményessége nemcsak a nevelőtanár és a tanuló együttműködésén múlik. A tanuló által hozott értékrend sokszor nem találkozik a nevelői alapelvekkel, illetve az iskolák céljaival.

A nevelői munka során a kötelező témák feldolgozása, az egyéni gondoskodás és a szabadon választott tevékenységi formák végzése jó lehetőséget adtak az elvek közelítésére. A kollégium a partnerintézmények, a szülők igényeit és a beiskolázási körzet sajátosságait, valamint a fenntartó elvárásait figyelembe véve végezte munkáját.

A körülményekhez és a lehetőségekhez képest biztosítottuk a lakhatási és tanulási feltételeket azon tanulók számára, akiknek lakóhelyén nincs elég lehetőség a tanuláshoz ezzel biztosítva számukra az esélyegyenlőséget.

A kollégium nevelőtestülete kiemelt tevékenységének tekintette a tanuláshoz szükséges készségek és képességek kialakítását, a tehetségek fejlesztését, valamint a hátrányos helyzetűek felzárkóztatását.

A kollégium hozzájárult a társadalmi szerepek: az önszerveződés, a közösségi együttélés, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés technikáinak megismeréséhez, gyakorlásához.

3. A kollégium továbbfejlesztési terve

3.1. Minőségpolitika, jövőkép

A 21. században a nevelést és az oktatást elsősorban szolgáltatásnak tekintjük, így annak minőségét kiemelkedő fontosságú kérdésnek tartjuk. Biztosítani akarjuk diákjaink számára az otthont pótló, megfelelő kollégiumi elhelyezést, a tanuláshoz, a szabadidő eltöltéséhez és a diákélet működéséhez a feltételek biztosítását.

Célunk a kollégium tárgyi feltételeinek folyamatos javítása, a kollégiumi szobák komfortjának emelése.

3.2. A kollégiumi nevelés alapelvei és értékei

- alapvető emberi és szabadságjogok, a gyermekeket megillető jogok érvényesítése
- demokratikus, humanista, nemzeti és európai önazonosságra nevelés elveinek alkalmazása
- a tanulók, csoportok és közösségek iránti felelősség, bizalom, szeretet, segítőkészség és tapintat alkalmazása
- a tanulók aktivitásának, érdeklődésének fenntartása és fejlesztése, a tanulói önszervező képesség folyamatos fejlesztése
- a szülőkkel és a kapcsolódó iskolákkal való konstruktív együttműködés
- az alapvető erkölcsi normák betartása
- az egyéni és életkori sajátosságok figyelembe vétele
- a nemzeti hagyományok, a nemzeti azonosságtudat, az etnikai hagyományok, az etnikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása
- az integrált nevelés megvalósítása
- kultúralt környezet kialakítása, szociális, érzelmi, lakhatási biztonság nyújtása
- motiváló, aktivizálni képes tevékenységközpontú segítő pedagógiai módszerek alkalmazása
- az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevétele

3.3. A kollégium nevelési céljai

A kollégium elsődleges célja, hogy szakképzettséget, műveltséget, értelmes együttlétet szorgalmazó szociális háttér és igényes oktató-nevelő háttér együttese legyen.

Fő célkitűzéseinket egyrészt olyan helyi sajátosságok határozzák meg, mint a megye kis és távoli településeiről ideérkező tanulók hátrányos helyzete, vagy a fogadó iskolák oktatási és szakmai profilja.

Másrészt figyelembe kell vennünk azt az egy fontosabb körülményt is, hogy tanulóinknak a jövőben az Európai Unió állandóan változó munkaerőpiacán kell sikeresen helytállniuk, ezért rendelkezniük kell mindazon kompetenciák összességével, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, ezen változások aktív befolyásolásához, végső soron saját sorsuk alakításához.

A tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészülésének a segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása a kollégium sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával.

Kollégiumunk – a fenn említett sajátosságok okán – kiemelt módon kíván segítséget nyújtani a kollégiumi alapprogramban megfogalmazott kulcskompetenciák elsajátításában.

3.3.1. Kitzított céljaink között szerepel:

- A tanulmányi munka színvonalának emelése - a kollégium valamennyi évfolyama és tanulócsoportja körében
- A neveléshez kapcsolódó kompetenciák fejlesztése
- A hátrányos helyzetű tanulókkal való fokozott egyéni törődés
- A szociális és előképzettségek tekintetében megnyilvánuló különbségek enyhítése (9-10. évfolyamon kiemelten), a műveltségi egyenlőtlenségek csökkentése
- A pályaválasztás elősegítése
- A szociális viselkedés szabályainak elsajátíttatása a kollégium valamennyi diákjára vonatkozóan
- Az egészséges életmódra nevelés
- Az érzelmi élet, a szépre, értékesre való érzékenység kibontakoztatása
- Az elektronikus kultúra fejlesztése
- Az élethosszig tartó tanulás igényének kialakítása.

3.3.2. Általános követelmények:

A tanuló:

- érjen el a képességeinek megfelelő előmenetelt, tanulmányi/munka teljesítményt;
- legyen művelt, legyen igénye a művelődésre, az önművelésre;
- legyen nyitott az esztétikum, a kultúra iránt;
- rendelkezzen a jövővel, a hivatással, társadalmi szerepekkel kapcsolatos ismeretekkel, reális pályaképpel;
- erősödjön nemzettudata (nemzeti identitása);
- legyen nyitott a nagyvilágra (kultúrák, életmód, szokások, stb. ismerete);
- jellemezze megfelelő társadalmi aktivitás, törekedjen harmonikus társas kapcsolatok kialakítására, közösséghez való viszonya pozitív legyen (demokratizmus, egyéni és társadalmi felelősség, alkalmazkodóképesség, együttműködési készség);
- rendelkezzen megfelelő önismerettel;
- rendelkezzen szilárd erkölcsi alapokon, jellemesen nyugvó belső tartással (értéktudat, önbizalom, autonómia, stb.);
- az aktuális feladatokhoz, munkához, kötelességéhez való viszonya, hozzáállás legyen pozitív;
- jellemezze testi-lelki egészség, lelki-érzelmi harmónia, pozitív életszemlélet;
- gondolkodásmódját hassa át a környezetért érzett felelősség;
- legyen életkorának megfelelő praktikus ismeretek birtokában.

3.3.3. A kollégiumi munka kiemelt területeire vonatkozó fejlesztési terv

- A kollégiumi tevékenységek belső arányait folyamatosan a tanulók igényeihez, a jogszabályi változásokhoz és a kollégium belső feltételeinek változásához igazítjuk.
- A kollégium pedagógiai programjának átdolgozásával valamint a foglalkozások tartalmának, módszereinek és eszközeinek átalakításával a diákok gyakorlati, kompetencia-alapú fejlesztését segítjük.
- A kollégiumi fejlesztést megalapozó bemeneti felméréseket differenciáltabbá tesszük, ezáltal pontosabb kiindulási helyzetképre alapozva végezhetjük a diákok egyéni fejlesztését, tudásbeli, mentális és szocializációs különbségeik csökkentését.

3.3.4. Hagományápolás, a kollégium egyéni arculatának erősítése

- Megerősítjük és felelevenítjük a kollégium hagyományos rendezvényei és munkaformái közül azokat, amelyek ma is korszerűek, használhatóak.
- A megváltozott kulturális és pedagógiai környezetnek megfelelően, a diákok valós igényeire alapozva új, hagyomány teremtő rendezvényeket és munkaformákat vezetünk be.
- Tehetséges diákjaink munkáival, produkcióival fokozott mértékben veszünk részt a kollégiumok városi és megyei megmérettetésein. Kollégistáink műalkotásait évente kiállításon mutatjuk be az anyaintézményben.

3.3.5. A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók fejlesztésére, felzárkóztatására, tehetséggondozására, a társadalmi beilleszkedését segítő szolgáló foglalkozások

- Új beérkező kollégistáinkat már a fecsketábor során pontosan felmérjük úgy a hátrányos helyzet, mint a tanulási zavar, vagy esetleges tehetségük jellege tekintetében is.
- Tanulási és beilleszkedési nehézségekkel rendelkező tanulóinkra nézve egyéni fejlesztési tervet dolgozunk ki, melynek felelőse egy-egy kolléga.
- Az első félévben minden új tanulót különös gonddal segítünk tanulmányi, beilleszkedési és mentális szempontból is.
- Az első félévben csak csoportos szilenciumi foglalkozásokon vesznek részt a tanulók, majd a második félévtől, amikor ismerjük az eredményeket, tudatában vagyunk a tanuló tanulási szokásainak, adjuk meg az egyéni tanulás lehetőségét.
- A kollégium sajátosságainak megfelelően a 9-10. osztályos tanulók részére előzetes felmérés alapján az iskolával közösen szervezve nyelvi felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk.
- Felmérés alapján az iskolával közösen más tantárgyakból is felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk.
- Hatékony módszerekkel biztosítani szükséges a speciális képességek fejlődését (kollégiumon kívüli lehetőségek keresésével is).
- Lehetőséget kell adni a kollégiumi közélet adta szociális képességek megmutatkozására, ill. fejlesztésére (különböző rendezvényeken történő szereplés).
- Tehetséggondozás során az egész egyéniséget fejlesztjük intellektuálisan, érzelmileg, szociálisan. Megismerjük szükségleteit és teret adunk kreativitásának. Segítséget nyújtunk a reális énkép kialakításában.
- Módszerek
  - a gyermekhez való állandó odafordulás (érdeklődés, partnerként való kezelése),
  - cselekvésre, munkára, játékra bátorítás,
  - kérdésre való bátorítás,
  - önálló ismeretszerzésre való ösztönzés,
  - önálló problémamegoldásra való ösztönzés,
  - beszélgetésekbe, vitákba való bevonás,
  - szabadidő biztosítása az elmélkedésre, játékra,
  - konstruktív kritika, önkritika gyakorlásának elsajátítása,
  - képzeletfejlesztő, alkotásra serkentő feladatok adása.

A hátrányos helyzetű tanulóknál érvényesített nevelési elvek:

- általános intelligencia, intellektuális képességek, műveltség fokozott fejlesztése,
- a felismert speciális képességek fokozott fejlesztése, (egyéni ill. differenciált foglalkozások megszervezésével)
- tehetséges kollégisták kreativitásának fejlesztése,
- folyamatos motiváció: elkötelezettség a feladataik, munkájuk, tanulásuk, kiválasztott pályájuk szerepeinek, feladatainak megoldása iránt,
- érdeklődés, ambíció, kíváncsiság, tettekeszség, kitartás állandóan működő szinten tartása.

3.3.6. A kollégium külső partnereivel való együttműködés, a kapcsolatok fejlesztése

- Külső partnereink listáját évente felülvizsgáljuk, évente legalább egy személyes konzultációt folytatunk velük. Szabályozzuk azt, hogy melyik partnerrel a kollégium milyen szintjén és milyen rendszerességgel tartunk kapcsolatot.
- Partnereinket tájékoztatjuk eredményeinkről, meghívjuk fontosabb rendezvényeinkre Partner-iskoláinkkal intenzív kapcsolatot tartunk .vezetés és a tanárok (osztályfőnökök), kollégiumi nevelőtanárok szintjén is.
- Célunk, hogy a szülők még jobban megismerjék kollégiumunk munkáját, rendszeresen jelezzék felénk észrevételeiket, kívánságaikat

3. 4. A tanulók fejlesztésének terve

3.4.1. Énkép, önismeret szociális képességek fejlesztése, a szociális és állampolgári kompetencia fejlesztése

3.4.1.1. Tevékenységek

- A kollégium tevékenységrendszerébe bekapcsolódva, a csoporttársakkal együttműködve elő kell segíteni, hogy kialakuljanak az önismeret szilárd elméleti és tapasztalatai alapjai.
- A testi, lelki tulajdonságok, adottságok, az erények és a hibák ismeretében alakuljon ki igény az önfejlesztésre.
- Természeti, társadalmi ismeretek bővítésével, művészeti élményekkel segítsük a világban való tájékozottságot, a szociális tudat fejlődését.
- Fontos feladat a nemzeti, népi, történelmi hagyományokkal, a nemzeti kultúra értékeivel megismertetni a diákokat.
- Szervezett tevékenység és közvetlen tapasztalat útján el kell mélyíteni a jogos nemzeti büszkeség érzését.
- A világról alkotott képben kapjanak helyet Európa kulturális hagyományai és értékei.
- Arra kell nevelni tanulóinkat, hogy legyenek érzékenyek a környezet állapota iránt, életvitelükben legyen meghatározó a környezetkímélő magatartás.

3.4.1.2. Követelmények:

- A tanulók legyenek tisztában azzal, hogy az ember személyiségét, magatartását a kultúra, a társadalom, társas környezete (annak értékrendje) - amelybe beleszületett - a szocializációs folyamat révén hogyan determinálja.
- Rendelkezzenek megfelelő énképpel, önismerettel, a kulturális különbségek megértésének képességével, fejlődjön kritikai érzékük, szociális érzékenységük,

illetve képességük, mely az embertársaikkal, környezetükkel való sikeres kapcsolatteremtést, az együttélést teszi lehetővé (empátia, rugalmasság, alkalmazkodóképesség, személyiség tisztelete stb.)

- Fejlődjön erkölcsi tudatuk, jellemük, ítélőképességük. Legyenek tisztában azzal, miként irányítják cselekedeteinket a különféle érdekek, melyek a magatartás irányítás legfontosabb eszközei.
- Tudják indokolni, mi a szerepe egy-egy esemény, helyzet vagy jelenség kialakulásában személyeknek, intézményeknek, embercsoportoknak, a médiának.
- Lássák be, hogy léteznek olyan erkölcsi szabályok (értékek), normák, amelyek állandónak, az emberi mivolthoz szorosan tartozónak tekintendők: értsék meg az ezeken alapuló magatartási szabályok, életvezetési elvek betartásának jelentőségét; képesek legyenek a jót a rossztól megkülönböztetni, az erkölcsöt romboló tényezőket, a devianciát felismerni.

3.4.2. A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése. A hatékony önálló tanulás, a digitális kompetencia, a matematikai kompetencia fejlesztése

3.4.2.1 Kiemelt feladatunknak tekintjük az önálló tanulás segítségét, a tanulási motívumok, értelmi képességek fejlesztését, ezen belül:

- a sikervágy kialakítását
- a tanulási ambíció fejlesztését
- a tanulási módszerek elsajátíttatását

Ennek érdekében a következő tanulást elősegítő tevékenységeket szervezünk:

- Kötelező csoportfoglalkozások keretében 9. évfolyamon a tanulás módszereinek elsajátíttatásáról sorozatot indítunk.
- 9-12. évfolyamon felzárkóztató, korrepetáló foglalkozásokat hirdetünk meg (az év eleji iskolai felmérések alapján), az iskolával közösen
- A tanulás helyének önálló megválasztása történik a 9. évfolyam második félévétől, figyelembe véve a tanuló addigi teljesítését és viselkedését
- A tanulást elősegítő eszközeinket bővítjük (kiskönyvtár, számítógép, szótárak, videó)
- A tanulmányi munkát félévenként értékeljük
- Meghirdetjük a kiváló tanuló címet, melynek átadása a DT közgyűlésen történik
- Pályázatok kiírásával és értékelésével ösztönözzük az értelmi képességek kibontakoztatását
- Műveltségi vetélkedőink tartalma fejleszti az értelmi képességeket, a helyes versenyszellemet.

Ezek témakörei: szakmai műveltség, általános műveltség

3.4.2.2. Követelmények:

A tanuló:

- képességeinek megfelelő eredményességgel végezze iskolai tanulmányait
- ismerje fel az iskolán kívüli (tananyagon túli) tanulás jelentőségét
- legyen igénye a művelődésre, permanens önképzésre, önművelésre

- rendelkezzen a különféle információhordozók, tömegkommunikációs eszközök ismeretével, használatának képességével
- ismerje a legjelentősebb közművelődési és kulturális intézményeket, azok szolgáltatásait
- legyen képes objektíven és megfelelő kritikai szemlélettel a különféle digitális információkat kezelni és felhasználni
- legyen tisztában az eredményes tanuláshoz (gondolkodáshoz) szükséges tulajdonságokkal, készségekkel, képességekkel: reális önismeret (teljesítmény, pszichés és fizikai kondíció)
- rendelkezzen megfelelő kommunikációs készséggel - legalább alapfokon tudja a számítógépet használni
- alakuljanak ki a megfelelő tanulási szokások, technikák (tervszerűség, tudatosság, gazdaságosság, önállóság)
- rendelkezzen jövőképpel, legyen céltudatos, ambiciózus, rendelkezzen egészséges önbizalommal
- rendelkezzen az önellenőrzés képességével, saját teljesítményét illetően reális ítélőképességgel, kudarckelző készséggel
- tudásának megfelelően tudjon, ill. akarjon teljesíteni
- kerülje a sémákban, sztereotípiákban való gondolkodást.

3.4.3. A felzárkóztatás, a tehetségek kiválasztása és gondozása, a pályorientáció segítése, önálló életkezdést elősegítő tevékenység elvei
Az anyanyelvi, idegen nyelvi, esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség, a digitális kompetencia fejlesztése.

A kollégista fiatalok jelentős hányadánál beszélhetünk meglévő területi hátrányokról: származásuk, szociokulturális hátrányaik folytán nincsenek választási helyzetben, az általános iskolai pályafutás, az oktatás szelektív volta keményen meghatározza jövőjüket. Sok esetben nem rendelkeznek kellő információval sem.

A nevelőtanárnak feladata, hogy feltárja a gyermek továbbtanulási vágyait, elképzeléseit, segítse annak megvalósulását. Szolgáljon kellő információval a gyermek és a szülő felé egyaránt a lehetőségeket illetően.

Tegye lehetővé, hogy diákja a választandó szakmáról kellő információt szerezhessen.

Az egyetemre, főiskolára jelentkezők esetében szakirodalommal, korrepetálással segítse elő a nagyobb felvételi esélyt.

Életpaszthalátának átadásával – az iskolával közösen – segítse elő az önálló életkezdést.

Kollégiumunkban szakiskolai és szakközépiskolai és gimnáziumi osztályos tanulók vannak elhelyezve. Tehetséggondozásukra kollégiumi keretek között elsősorban a közismereti tárgyak tekintetében van lehetőség.

A tanulóinknak kiscsoportos keretekben segítséget nyújtunk az érettségi és egyéb tantárgyi vizsgákra való felkészülésben. Biztosítjuk számukra a számítógép és internet használatát, valamint rendelkezésükre áll az iskolával közös könyvtár.

Azon tanulóink számára, akik felsőoktatási intézményben kívánnak továbbtanulni, biztosítjuk a nyugodt felkészülést, és nevelőtanáraik segítségével humán és reál tantárgyakból egyéni és kiscsoportos foglalkozások keretében segítünk a felkészülésükben.

A tehetséggondozás tekintetében is szorosan együttműködünk az iskolával, lehetőségünk van az iskolai létesítmények használatára, tanulóink részt vehetnek az iskola által szervezett foglalkozásokon (pl. emelt szintű érettségire történő felkészítés).

Az iskolai és kollégiumi rendezvényeken rendszeresen szerepelnek kollégista diákjaink, mind színészi, mint éneklési és zenei tehetségüket bemutathatják ezeken.

3.4.3.1. Tevékenységek:

- A 9. évfolyamosok körében felmérések elvégzése meghatározott szempontok szerint (szeptember hónapban bemeneti mérés)
- egyéni elbeszélgetések, egyéni fejlesztési tervek elkészítése a felmérések alapján
- szorgalmazzuk azoknak a lehetőségeknek a kihasználását, amelyekre a tanulók otthoni közvetlen környezetünkben nincs alkalom (színház, mozi, múzeum, uszoda)
- rendezvényeinket úgy szervezzük, hogy állófogadáson, ünnepi asztaloknál lehetőség legyen kitérni viselkedésmódok gyakorlására, csoportfoglalkozásokon az ilyen témájú videofilmek megtekintése, megbeszélése
- öltözködési tanácsadást szervezése
- segítő életmód, életvezetési technikák tanítása növendékeinknek
- Végzős tanulóink segítése a továbbtanulásra való jelentkezés során. A 11-12-es tanulóinkkal csoportos és egyéni pályaorientációs beszélgetések folytatása.
- Művészeti témájú kiállítások szervezése.

3.4.3.2. Követelmények:

- A felzárkóztatást igénylők kötelező részvétele a foglalkozásokon
- A kommunikációban az anyanyelvünk helyes használata.
- A tehetséges tanulók részvétele a szaktárgyi és szakmai versenyeken
- A kollégium által szervezett kulturális rendezvényeken való részvétel

3.4.4. *A kulturált életmódra nevelés, szuverén világlép kialakításának segítése. Európai azonosságtudat, egyetemes kultúra, hon-és népismeret. Esztétikai-művészeti tudatosság, kifejezőképesség fejlesztése*

3.4.4.1. Tevékenységek:

- Nyíregyháza város kulturális intézményeinek látogatása (színház, múzeumok)
- A városban élő művészek, a tudományos élet, az egyházak kiemelt szereplőinek meghívása
- Felsőfokú oktatási intézményekben való látogatások
- Belső kollégiumi évfordulós és egyéb rendezvényeinken művészeti szakközépiskolás diákjaink a többiek számára műsort adnak, ezáltal közös alkotói-befogadói művészeti élményt tudunk nyújtani kollégistáink számára.

3.4.4.2. Követelmények:

- Váljanak a haladó európai hagyományok és értékek birtokosaivá, képviselőivé
- Váljanak nyitottá és megértővé a különböző szokások, kultúrák, vallások iránt.
- A kollégium alkotóhelyek biztosításával (képzőművészeti műhely, zenei és táncpróbatermek) ösztönzi a tanulókat személyes elképzeléseik kifejezésére, a művészi kommunikáció segítségével.
- Tanulják meg a kollégiumban elérhető vezetékes és vezeték nélküli internet elérés szakszerű használatát, ezek segítségével váljanak aktív kultúra-fogyasztóvá, saját

tartalmak esztétikus és szakszerű elkészítésével járuljanak hozzá a korszerű kultúra létrehozásához.

3.4.5. *Egészséges életmód, környezettudatos magatartás kialakításának segítése. Természettudományos kompetencia fejlesztése, egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok*

3.4.5.1. Tevékenységek:

- a testi és mentális képességek fejlesztése,
- megfelelő életritmus kialakítása, a testi, mentális képességek megőrzéséhez,
- ismeretek nyújtása, a káros szokásoktól való elhatárolódás egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzése,
- sportolási lehetőségek szorgalmazása,
- annak elérése, hogy a testápolás, a tisztálkodás belső igénnyé váljon,
- egészséges és kulturált érkezési szokások kialakítása
- a környezet esztétikus kialakítása váljék létszükségletükké.

3.4.5.2. Követelmények:

- A diákoknak legyenek alapvető ismereteik az emberi szervezet működéséről, a testi egészség és a mentálhigiéne összefüggéseiről, az egészséget fenyegető tényezőkről, a betegségek és balesetek megelőzésének módjairól, az egészségkárosító szokások és szenvedélyek kialakulásának megelőzéséről.
- Alakuljon ki a sportoláshoz, a mozgáshoz való pozitív viszony. A sportoláson keresztül eddzék akaraterejüket, fejlődjön alkalmazkodóképességük, személyiségük.
- Legyenek tisztában azzal, hogy az ember magatartását szocializációja, társas környezete hogyan befolyásolja.
- Rendelkezzenek megfelelő önismerettel, fejlődjön erkölcsi tudatuk, ítélőképességük; szociális képességük, rendelkezzenek a harmonikus (társas) kapcsolatok kialakításához, a kooperációhoz megfelelő ismeretekkel, készségekkel, empátiával; jellemezze ez a tőlük különböző (pl. sérült) embertársaikkal való kapcsolatukat is; legyenek felkészülve az örömteli párkapcsolatra, a családi életre.

Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása. A tanulók olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátítanak el, szokásokat tanulnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának.

3.4.6. *Társadalmi, gazdálkodási jártasságok fejlesztése. Felkészülés a felnőtt lét szerepeire. Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés. Gazdasági nevelés. A kezdeményezőkézség és vállalkozói kompetencia fejlesztése*

3.4.6.1 Tevékenységek:

- a magatartási szabályok átláthatóságára, egyértelmű megfogalmazására törekszünk, és együtt alakítjuk ki a diákokkal; közösségi együttélés szabályainak ismertetése
- gyakoroltatjuk a viselkedési szokásokat: a toleranciát, az empátiát, stb.
- filmek segítségével viselkedési szituációkat elemzünk a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és körültekintő döntéshozás képességének kialakítására.
- alkalmat teremtünk a segítő együttműködésre, együtt cselekvés formájában a 12.-13. évesek segítik az alsóbb évfolyamosokat
- a családi gazdálkodás tervezése
- ajándékozási kultúrát tanítunk csoportfoglalkozások keretében
- utazási ismeretekhez, előkészületekhez adunk segítséget (mit vigyünk a kirándulásra, miből mennyi szükséges)
- pozitív szociális szokások kialakítása
- társadalmi értékek és normák közvetítése
- döntési szabadság és felelősség összhangjának gyakoroltatása a diákönkormányzaton belül
- diák- önkormányzati rendszer fejlesztése

3.4.6.2. Követelmények:

- A tanulók legyenek tisztában azzal, hogy az ember személyiségét, magatartását a kultúra, a társadalom, társas környezete (annak értékrendje) - amelybe beleszületett - a szocializációja révén hogyan determinálja.
- Rendelkezzenek megfelelő énképpel, önismerettel, a kulturális különbségek megértésének képességével, fejlődjön kritikai érzékük, szociális érzékenységük, ill. képességük, mely az embertársaikkal, környezetükkel való sikeres kapcsolatteremtést, az együttélést teszi lehetővé (empátia, rugalmasság, alkalmazkodóképesség, személyiség tisztelete stb.)
- Fejlődjön erkölcsi tudatuk, jellemük, ítélőképességük. Legyenek tisztában azzal, miként irányítják cselekedeteinket a különféle érdekek, melyek a magatartásirányítás legfontosabb eszközei. Tudják indokolni, mi a szerepe egy-egy esemény, helyzet vagy jelenség kialakulásában személyeknek, intézményeknek, embercsoportoknak, médiának.
- Lássák be, hogy léteznek olyan erkölcsi szabályok (értékek), normák, amelyek állandónak, az emberi mivolthoz szorosan tartozónak tekintendők; értsék meg az ezeken alapuló magatartási szabályok, életvezetési elvek betartásának jelentőségét; képesek legyenek a jót a rossztól megkülönböztetni, az erkölcsöt romboló tényezőket, a devianciát felismerni.

A tanulók fejlesztésének összefoglaló táblázata – beleértve a nemzetiséghez tartozók kollégiumi nevelését

Kollégiumi nevelési/fejlesztési feladat	A fejlesztéshez kapcsolódó alaprogram témakör	A fejlesztési területen megjeleníthető kulcskompetencia
Énkép, önismeret szociális képességek fejlesztése	Énkép, önismeret. Pályaorientáció (Önismeret, pályaválasztás)	Szociális és állampolgári kompetencia
A tanulási és gondolkodási	Tanulás	A hatékony önálló tanulás

kultúra fejlesztése	(Tanulásmódszertan)	Digitális kompetencia Matematikai kompetencia
Felzárkóztatás, tehetségek kiválasztása és gondozása, a pályaeorientáció segítése	Énkép,önismeret. Pályaeorientáció (Pályaválasztás)	Anyanyelvi kommunikáció Idegen nyelvi kommunikáció Eszétikai-művészeti tudatosság, kifejezőkészség A hatékony, önálló tanulás Digitális kompetencia
Kultúrált viselkedés kialakítása, Koherens világkép kialakulásának segítése	Magyarság, nemzetiségi lét, európaiság Egyén és közösség Életmód, életvitel, háztartási ismeretek. Művészet és információs kultúra (Európai azonosságtudat. Egyetemes kultúra. Hon-és népismeret, Nemzetiségek kultúrája Nemzetiségi nyelv)	Szociális és állampolgári kompetencia Idegen nyelvi kommunikáció Eszétikai-művészeti tudatosság, kifejezőkészség A hatékony, önálló tanulás Digitális kompetencia
Egészséges életmód, környezettudatos magatartás kialakulásának segítése	Életmód, életvitel, háztartási ismeretek. Környezeti nevelés (Testi és lelki egészség. Környezettudatosság)	Szociális és állampolgári kompetencia Természettudományos kompetencia
Társadalmi, gazdasági jártasságok fejlesztése	Életmód, életvitel, háztartási ismeretek. Egyén és közösség. (Felkészülés a felnőtt lét szerepeire. Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés. Gazdasági nevelés)	Szociális és állampolgári kompetencia Természettudományos kompetencia Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

4. A kötelezően biztosítandó foglalkozások rendszere

4.1. A tanulást segítő foglalkozások: (csoportonként heti 12 órában)

- Csoportos foglalkozás a napi felkészülés biztosítására. Közvetlenül tanári irányítással, fő időkeretben és a nyugodt felkészülést biztosító tárgyi környezetben tartalmazza a szilenciumot, számonkérést, segítségnyújtás módjait.
- Egyéni vagy kiscsoportos foglalkozás szintén a napi felkészülést szabályozza, egyéni szükséglet szerint, számonkérés és korrepetálás,

A tanulócsoporthoz szervezésénél figyelembe vett szempontok:

- a létszám a törvényben előírt átlagos 25 fő legyen,
- évfolyamonként, ezen belül szakmacsoportonként rendeződjenek. Ha nincs meg a létszám, akkor több évfolyamos is lehet egy csoportban,
- csoportvezető tanár személye állandó legyen a négy év során.

4.2.1. Tehetség gondozás

- Az első félévben csak csoportos szilenciumi foglalkozásokon vesznek részt a tanulók, majd a második félévtől, amikor ismerjük az eredményeket, tudatában vagyunk a tanuló tanulási szokásainak, adjuk meg az egyéni tanulás lehetőségét.
- Az új diákok tanulásának tanítása a tanulási szokások felméréssel kezdődik. Megismertetjük velük az iskolában, kollégiumban bevált szokásokat, követelményeket, hatékony tanulási módszereket.
- Ismertetést kapnak csoportfoglalkozás keretében a tanulás pszichológiai törvényszerűségéről, gyakorlati tudnivalókról.
- Egyéni foglalkozás keretében személyre szabott tanulási módszerek kialakítására és az egyéni tanulás fejlesztésének kijelölésére törekszünk.
- Folyamatosan és tervszerűen kell ellenőrizni a kezdő kollégisták tanulási hatékonyságát. Heti értékelés keretében a nevelőtanár mellett az önértékelést is gyakorolják.

4.2.2. Felzárkóztatás

- Felzárkóztatásukban oly módon veszünk részt, hogy a szaktanároktól érdeklődünk, milyenek az iskolai korrepetálási lehetőségek, és a csoportvezetők gondoskodnak a rendszeres megjelenésről.
- A nevelőtanár a szakjának megfelelően segíti a tanulókat korrepetálással a napi felkészülésben.
- A kollégium sajátosságainak megfelelően a 9-10. osztályos tanulók részére előzetes felmérés alapján az iskolával közösen szervezve nyelvi orientációs felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk.
- 11-12. évfolyamon szintén az iskolával közösen szakmai idegen nyelvi foglalkozásokat szervezünk.

4.2.3.

5. A nevelőmunka eredményességének értékelése

A kollégiumi nevelőmunka eredményességét a tanulók, a nevelők munkájának ellenőrzése és értékelése, valamint a partnereink visszajelzései alapján kívánjuk értékelni.

5.1. A tanulókat érintő ellenőrzési, értékelési rendszerünk

5.1.1. Célkitűzések

- Az ellenőrzése és az értékelés segítse a helyes szokások, a belső motiváció kialakulását
- Hívja elő a pozitív értékrend igénylését
- Járuljon hozzá a jó légkör és a belső rend kialakulásához
- Segítse a tanulók ellenőrzési, értékelési képességeinek fejlődését, az öntevékenység kibontását
- Az értékelés legyen segítő szándékú, fejlesztő hatású

5.1.2. Az értékelés alapvető szempontjai

- A tanulmányi munka értékelése a tanuláshoz való viszony és az eredményesség alapján
- A házirend előírásainak betartása
- A kollégiumon kívüli magatartás
- A közösségi munkában való részvétel és a feladatok elvégzésének színvonala
- A szakkörökben, a rendezvényeken, foglalkozásokon végzett tevékenység színvonala

5.1.3. Az értékelés területei és módjai:

Időszak	Feladat	Módszer	Felelős	Az értékelés módja
Naponta	Szobarend Napirend betartása	Pontozás Megfigyelés, beszélgetés	DÖK megbízott Ügyeletes Nevelő Csoportvezető nevelő	Faliújságon Negyedévente Havonta a csoport előtt
Hetente	Ügyeleti munka Szekrényrend	Megbeszélés Ellenőrzés	Ügyeletes, Csoportvezető nevelő Csoportvezető nevelő	Havonta a csoport előtt Havonta a csoport előtt
Havonta	Tanulmányi fegyelem és eredményesség	Jegyek ellenőrzése	Csoportvezető nevelő	Hónap végén a csoport előtt
Program szerint	Sportversenyek Szakköri munka	Helyezések kiírása Megfigyelés,	Segítő nevelő DÖK vezető Szakkörvezető	Faliújságon A tevékenység végén kiállítás,

		beszélgetés		jutalmazás
Negyedév	Az értékelési szempontok alapján	Megfigyelés	Csoportvezető nevelő	Csoport előtti elismerés, dicséret
Félévkor és év végén	A féléves és éves munka alapján	Elemzés, rendszerezés	Csoportvezető DÖK vezető, Kollégiumvezető	Jutalmazás, szülők értesítése

5.2. A nevelőtanárok munkájának értékelése

5.2.1. A nevelőmunka belső ellenőrzése:

- a munkaterv részét képező éves ellenőrzési terv szerint
- a nevelőmunka ellenőrzésére a kollégiumvezető jogosult
- az ellenőrzés észrevételeit megbeszéli az érintett nevelőtanárokkal és útmutatást ad a további munkához
- az ellenőrzések általánosítható tapasztalatait nevelőtestületi értekezleten értékelni kell.

5.2.2. Kollégiumi nevelőtanárok esetében a következő területeket vizsgáljuk:

- nevelőtanári szerep
- szervezeti, intézményi szerep
- szakmai továbbképzés
- dokumentációkhoz kapcsolódó teljesítmény
- intézményi folyamatokban hasznosuló civil tudás

5.2.3. Partneri visszajelzések

- a szülői jelzések, elvárások
- partneriskolák elvárásai

A kollégiumi csoportfoglalkozások tematikája

I. Téma: A tanulás

9. évfolyam (4 óra):

1. A kollégiumi tanulás jellemzői: az eredményes tanulás a közösségben
2. Különböző tanulási módszerek: (tanulósobai, egyéni, segítő)
3. Helyes tanulási szokások kialakítása:
  - hangulati tényezők
  - megfelelő tanulási ritmus
  - célszerű tanulási rend
  - jó időbeosztás
4. Figyelmi képességek fejlesztése, emlékezet erősítése:
  - koncentráció
  - emlékezet fejlesztés
  - ismétlés
  - gyakorlás

10. évfolyam (3óra):

1. Olvasásfejlesztés:
  - hangos olvasás
  - blattoló olvasás (rögtönző)
2. Szövegértés fejlesztése:
  - preparálás (részegységek önálló feldolgozása)
  - kivonatolás (lényeges részek kijelölése-bevésése)
  - parafrázálás (átfogalmazás-saját szókinccsek alkalmazása az adott témakörben)
3. Beszédművelés:
  - a kulturált beszéd fontossága
  - szókinccsgyarapítás
  - idegen kifejezések használata
  - tantárgyak szaknyelvének használata
  - az élőbeszéd gördülékennyé tétele
  - a tiszta, helyes beszéd elsajátítása

11. évfolyam (3 óra):

1. Az elektronikus és hagyományos dokumentumkezelés
  - szelektálás az információk tömegében
  - a könyvtár rendszeres használatának igénye
2. A gondolkodási képesség fejlesztése:
  - az érdek- és érzelemmentes tanulás
  - a logikus gondolkodás szerepe a tanulásban
  - az önálló munka fontossága
3. Szakmatanulás, szakmai vizsgákra való felkészülés módszerei

12. évfolyam (1 óra):

Érettségi vizsgák rendje, követelményei, az érettségire való felkészülés

13-14. évfolyam (1 óra):

1. A felsőoktatási felvételi eljárás szabályai, követelményei

II. Téma: Énkép, önismeret, pályaorientáció

9. évfolyam (3 óra):

1. Az ember külső és belső tulajdonságai: test, lélek, szellem
2. Érzelmek és indulatok: félelem, harag, részvét, öröm, szeretet
3. Belső mozgatóerők:
  - a szeretet és megbecsülés szüksége
  - a szépség, a rend és az önmegvalósítás iránti igény

10. évfolyam (3 óra):

1. Az egyén helye a társadalomban: egyén, család, közösség
2. Konfliktuskezelés és lehetőségei:
  - tanár-diák viszony
  - diák-diák viszony
  - konfliktusok elkerülése, helyzetek kezelése
3. Reális énkép: megjelenés, magatartás, viselkedés

11. évfolyam (4 óra):

1. Az emberi kapcsolatok:
  - család
  - barátság
  - egyéb kapcsolatok

- kapcsolódás formái és módjai (rokonszenv-ellenszenv, őszinteség hazugság, előítélet-nyitottság, gyávaság-bátorság)

2. Nemiség, szerelem, házasság
3. Értékek, értékrendek, erkölcsi tulajdonságok
4. a viselkedés alapvető szabályai:Az emberi megnyilvánulások értelmezése és elemzése az életből és műalkotásokból vett példákból.

12. évfolyam (3 óra):

1. Képességek meghatározása, megismerése:
  - nyelvi kifejezőképesség
  - kezűgyesség
  - ötletgazdagság
  - kapcsolatteremtő képesség
2. Érdeklődési területek ismerete, az érdeklődés szerepe a pályaválasztásban
3. Tájékozódás a pályaválasztásban:
  - dokumentumok megismerése
  - az álláskeresés folyamata és technikái

13-14. évfolyam (2 óra):

1. A munkavállaló jogai kötelességei
2. Az élethosszig tartó tanulás fenntartásának felismerése:
  - munka melletti tanulás
  - felkészülés a pályakorrekcióra

III. Téma: Európai azonosságtudat. Egyetemes kultúra

9. évfolyam (3 óra):

1. Az Európai Unió működése, alkotmánya, a működés főbb szabályai.
2. Művészet és a valóság. A művészeti ábrázolásmód formája. Az egyéni ízlés, a közízlés és a művészi ízlés. Előítélet, tetszés. Divatok, hóbortok.
3. A kollégium külső és belső tere, hálósobák dekorálása, kollégiumi környezet tisztán tartása.

10. évfolyam (3 óra):

1. Magyarországnak az Európai Unióban betöltött szerepe, lehetőségei, a csatlakozás hatásai és a tagsággal összefüggő lehetséges hatások.
2. A művészet kommunikációs formái, csatornái. Beszélgetés egy szabadon választott műalkotásról. (kiállítás, színház, tárlat, koncert, stb. látogatása)
3. Egyéni alkotások létrehozása, bemutatása.

11. évfolyam (2 óra):

1. Egy szabadon választott kulturális előadás megtekintése és megbeszélése. (kiállítás, színház, tárlat, koncert, stb.).
2. Tehetségnek megfelelő egyéni művészi alkotások létrehozása és bemutatása.

12. évfolyam (4 óra):

1. Magyarországnak az Európai Unióban betöltött szerepe, lehetőségei, a csatlakozás hatásai, és a tagsággal összefüggő lehetséges hatások az életpálya alakulásában.
2. Az idegennyelv-tanulás az egyéni boldogulásban, az egyéni életpálya alakításában.
3. Egy szabadon választott kulturális előadás megtekintése, megbeszélése. (színház, kiállítás, tárlat, koncert, stb.)
4. A magyar és az egyetemes kultúra kimagasló személyiségeinek megismerése egy külső előadó közreműködésével.

13-14. évfolyam (5 óra):

1. A kollégium külső és belső terei:
  - a hálósoba dekorálása
  - a kollégiumi környezet tisztán tartása
2. Ismerkedés a világ kulturális életének eseményeivel az iskolai, megyei könyvtár, az internet segítségével.

3. A nemzeti kultúra kincseinek megismerése:
  - néphagyományok, népművészet
  - műemlékek megismerése
4. Előadások, bemutatók, vetélkedők szervezése, lebonyolítása.
5. Egy szabadon választott kulturális előadás megtekintése, megbeszélése (színház, kiállítás, tárlat, koncert stb.).

IV. Téma: Környezettudatosság

9. évfolyam (2 óra):

1. Az ember és a környezete:
  - a kollégiumi külső- és belső környezet
  - az élő környezet kialakítása (virágok, fák, növények, cserjék)
2. Környezetünk állapota:
  - a környezetet szennyező anyagok káros hatásai (levegő, víz, talaj tisztaságának védelme)

10. évfolyam (2 óra):

1. Környezetünk változása:
  - Hogyan változott a település?
  - Milyen előnyök és hátrányok származtak a változásokból környezetvédelmi szempontból?
2. Környezetünk állapota:
  - életünk minőségének változása
  - javulás és romlás mérlege

11. évfolyam (2 óra):

1. Hogyan keletkeztek a globális környezeti problémák:
  - Ki a felelős?
  - Mit tegyen az egyén?
2. Vásárlási és fogyasztási szokásaink:
  - igények és szükségletek
  - környezetbarát termékek

12. évfolyam (2 óra):

1. Ismerkedés a nemzeti parkjaink, a magyar világörökség és a településünk ékeivel.
2. Részvétel egy környezetvédő tevékenységben:
  - Ültess bokrot, cserjét, fát a kollégium udvarába!
  - a környezet hulladékmentesítése

13-14. évfolyam (3 óra):

1. A természet tisztelete, környezet megbecsülése:
Környezetbarát termékek alkalmazása
2. Részvétel egy környezetvédő tevékenységben:
Ültess bokrot, cserjét, fát a kollégium udvarába!
A környezet hulladékmentesítése
3. Kapcsolat építése környezetvédő szervezetekkel és mozgalmakkal.

V. Téma: Testi és lelki egészség

9. évfolyam (4 óra):

1. A napi élet, napirend kialakítása a kollégiumban.
2. A test és a lélek azonosságai, különbségei, egymásra gyakorolt hatásuk.
3. A külső környezet hatásai a testi és lelki egészségi állapotra.
4. Elsősegélynyújtás, önmentés.

10. évfolyam (4 óra):

1. Testi és lelki változások serdülőkorban.
2. „Ép testben ép lélek”. – Az ókori olimpiák története.
3. A globális környezetet fenyegető veszélyek.
4. Betegápolás, tartós krónikus beteg a családban.

11. évfolyam (4 óra):

1. A modern olimpiák. Magyar olimpiai bajnokok.
2. A szellemi, közösségi környezet alakulása társas kapcsolatok esetén.
3. A keringési rendszer problémái. Az újraélesztés.
4. A fizikai és pszichikai állóképesség és annak napi karbantartása.

12. évfolyam (4 óra):

1. A családi élet szervezése. (szerepek, feladatmegosztások)
2. A fizikai és szellemi függőségek kialakulása. (alkohol, drog, játékszenvedély)
3. Kortársi konfliktushelyzetek kialakulása, kezelése.
4. Az érdekek kifejezése, az érdekütköztetés formái, szerepjátékok.

13-14. évfolyam (4 óra):

1. Szülői felelősség, kapcsolatok a családtagok között.
2. Társas kapcsolatok a művészetek tükrében.
3. Válsághelyzet a társas kapcsolatokban (párkapcsolat, család). Lehetséges feloldási módok.

4. A házasság múltja, jelene, jövője.

VI. Téma: Felkészülés a felnőtt-lét szerepeire. Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés. Gazdasági nevelés

9. évfolyam (3 óra):

1. A család szerepe az egyén és a társadalom életében. Szerepek, feladatok a családban, házimunkák tervezése.
2. Társadalmi érintkezések különböző formái, ismerete, alkalmazása:
  - a külső megjelenés és a társadalmi érintkezés illemtana
  - a kollégium működési rendjének, elvárásainak megismerése
  - a diákönkormányzat szerepe, jogai, lehetőségei
3. Magánérdek, csoportérdek, közérdek:
  - a társadalmi normák, csoportnormák, beilleszkedés és autonómia
  - az egyén jogai, a szabadságjogok ismerete és történelmi előzményei

10. évfolyam (3 óra):

1. A családok anyagi helyzete, gazdálkodása. Kiadások tervezése, családi költségvetés.
2. Az egyén helye az iskolai, kollégiumi közösségben. Egyéni szituációk és konfliktushelyzetek kezelése, konfliktuskezelési technikák.
3. Az Alkotmány, a hatalommegosztás, a politikai pártok és ideológiák. Az önkormányzatok tevékenységei.

11. évfolyam (3 óra):

1. A barátság szerepe az emberi életben. A férfi-nő kapcsolat, a családalapítás, nemiség, szerelem, házasság.
2. A diákönkormányzat szerepe, jogai és lehetőségei. Működése, hatékonysága.
3. A demokratikus állam működésének főbb elemei, választási rendszer, helyi önkormányzatok, törvényhozás, igazságszolgáltatás, fegyveres testületek.

12. évfolyam (3 óra):

1. A család vásárlási szokásai. Szükséglet és a kiadások megbeszélése, családi költségvetés.
2. Jogok és kötelességek megismerése, megtapasztalása, saját közösségben.
3. A gazdaság, a munka világa, munkaerőpiac működése.

13-14. évfolyam (2 óra):

1. A férfi-nő kapcsolat – Beszélgetés, vita.
2. Az agresszió háttere, formái, elutasítása.

VII. Téma: Hon- és népismeret

9. évfolyam (3 óra):

1. Hon- és népismereti alapfogalmak.
2. Nemzeti szimbólumok és nemzeti ünnepek.
3. Szülőföld, település – Lakóhelyed bemutatása.

10. évfolyam (4 óra):

1. Anyanyelv szeretete, igényes használata.
2. A befogadó környezet.
3. A Kárpát-medencei magyarság.
4. Hazánkban élő nemzeti és etnikai kisebbségek.

11. évfolyam (4 óra):

1. Nemzeti értékeink – Múzeumfalú látogatása.
2. Kultúrák közötti kölcsönhatások megismerése.

3. Helyünk Európában.
4. Történelmi emlékhelyek.

12. évfolyam (3 óra):

1. A magyar kultúra, tudomány, sport kiemelkedő tagjai.
2. Régióink, országunk, nemzetünk ismerete, szeretete.
3. Múzeumlátogatás.

13-14. évfolyam (3 óra):

1. A Kárpát-medencei magyarság.
2. Az Európai Unió.
3. Múzeumlátogatás.
4. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges eszközök és felszerelések jegyzéke

Abigél Kollégium
Helyiségek bútorzata és egyéb berendezési tárgyai

Eszközök, felszerelések	Előírt mennyiség	Tényleges mennyiség	Hiányzó mennyiség	A hiányzó mennyiség pótlásának összege
1. <u>Tanulószoba:</u> tanulói asztal	A tanulói létszám figyelembevételével 1	40x2	-	-
2. Tanulói szék	A tanulói létszám figyelembevételével 1	80	-	-
3. Tanári asztal	2x1	11	-	-
4. Tanári szék	2x1	11	-	-
5. Nyitott és zárt könyves szekrény	tanulószobánként 2	4	-	-
6. Számítógép asztal	számítógépenként 1	46	-	-
7. Számítógép	20 tanulónként 1	66	-	-
8. Nyomtató	1	4	-	-
9. Számítógép szék	számítógépenként 1	46	-	-
10. Programok	szükség szerint	-	-	-
11. Zárható szekrény	szükség szerint	2	-	-
12. Tábla+flipchart	szükség szerint	2	-	-
13. Testedző szoba	kislabda 5 labda 2 tornaszőnyeg 2 tornapad 2 zsámoly 2 bordásfal 2 mászókötel 2 gumikötél 5 ugrókötel 5 medicinlabda 5 Kopper 1 Kiegészítő tornakészlet	Az iskolai tornateremben, melyet közösen használ a kollégiummal		
14. Könyvtár 15. Könyvtárszoba	Felszerelése az iskolai kimutatásban, mivel közösen használja a kollégiummal			
16. <u>Hálószoba:</u> Ágyneműtartós ágy	tanulónként 1	80	80 ágyneműtartó	-
17. Szekrény	tanulónként 1	80	-	-
18. Éjjeliszekrény	tanulónként 1	-	80	-
19. Polc	tanulónként 1	80	76	-
20. Tükör	szobánként 1	13	-	-

21. Cipőtároló	szobánként 1	-	13	-
22. Szék	szobánként a tanulólétszám (80)	39	-	-
23. Asztal	szobánként 2	2x13	-	-
24. Ágyneműgarnitúra	tanulónként 1	80	-	-
25. Ágyneműhuzat	tanulónként 3	240	-	-
26. Éjjeli lámpa	tanulónként 1	-	80	-
27. Stúdióasztal	1	-	1	-
28. Szék	3	3	-	-
29. Belső hangtechnika- felszerelés	1	1	-	-
30. Hifi-torony	1	1	-	-
31. Mikrofon	1	1	-	-
32. Erősítő	1	1	-	-
33. Hangszóró+fejhallgató	1	1	-	-
34. Videokamera	1	-	1	-
35. Videó	1	1	-	-
36. Tárolószekrény	1	1	-	-
37. Sportudvar	az iskolával közösen üzemeltetve			
38. Kollégiumi vezetőiroda asztal+szék, iratszekrény, telefon fax	1-1	1-1	-	-
	1	-	1	-
	1	1	-	-
	1	-	1	-
39. Nevelőtestületi szoba Fiókos asztal Szék Naplótartó Fogas Mosdókagyló Tükör	1-1	12	-	-
	1	12	-	-
	1	1	-	-
	1-1	1	-	-
	1	1	-	-
	1	1	-	-
40. Ügyviteli szoba Asztal Szék Lemezszekrény Irodaszekrény Írógép	1	1	-	-
	1	1	-	-
	1	1	-	-
	1	1	-	-
	1	-	-	-
41. Orvosi szoba	a 26/1997(IX.3)MM rendelet előírása szerint			
42. televízió	3	3	-	-
43. Rádió	társalgónként 1	1	-	-
44. CD játszó	társalgónként 1	1	-	-
45. Magnetofon	minden társalgóban 1	-	1	-
46. Videó lejátszó	minden második TV-hez 1	1	-	-
47. Tankönyv, 48. Szakkönyv	Az iskola könyvtárában áll rendelkezésre			

A KOLLÉGIUMI NEVELÉS ORSZÁGOS ALAPPROGRAMJA

2020/2021 es tanévtől kezdődően felmenő rendszerben

Az Alapprogram meghatározza és kijelöli a köznevelési kollégiumban (a továbbiakban kollégium) folyó szakmai pedagógiai tevékenység fő területeit, a kollégiumban folyó szakmai fejlesztés irányait.

Az Alapprogram a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet alapján (a továbbiakban: Nat) kiemelt fejlesztési feladataihoz illeszkedve, azokat érvényesítve elősegíti a tanulók sokoldalú fejlesztését, nevelését, oktatását. Tartalmi iránymutatásként szolgál a kollégiumok pedagógiai programjának elkészítéséhez úgy, hogy egyidejűleg tág teret enged a szakmai önállóságuknak.

Az alapprogram a Nat kulcskompetenciáit, fejlesztési feladatait, az iskolai nevelés-oktatás közös értékeit figyelembe véve, valamint alapvető céljaihoz igazodva meghatározza a kollégiumi nevelés céljait és feladatait, alapelveit, általános kereteit, a működéssel és a kollégiumi élet szervezésével kapcsolatos feltételeket, elvárásokat. Az alapprogram a kollégiumokat érintő, az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés egységes kritériumok szerinti megvalósításának kollégiumi alapidokumentuma is.

Az alapprogram azokra a magyar és európai pedagógiai értékekre, kollégiumi hagyományokra, tapasztalatokra épít, amelyek megalapozták a jelenlegi magyarországi kollégiumi nevelést, különös tekintettel a humanista, a nemzeti, a közösségi értékekre, a tudás- és kultúráközvetítésben, a tehetséges tanulók kiválasztásában és gondozásában, a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének elősegítésében, az esélyteremtésben elért eddigi eredményekre.

Kulcskompetenciák

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

1. A KOLLÉGIUM TÁRSADALMI SZEREPE

A kollégium a köznevelési rendszer szakmailag önálló intézménye. Alapfeladata, hogy biztosítsa a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azon tanulók számára, akiknek a lakóhelyén nincs lehetőség a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való jog érvényesítésére, a nemzetiségi oktatásra, illetve akiknek a családja nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket.

A kollégium kiemelt társadalmpolitikai szerepe és feladata, hogy fenntartsa a társadalmi mobilitást: esélyeket teremtsen, biztosítsa a hozzáférést a jó minőségű tudáshoz, segítse a szociális, kulturális hátrányok leküzdését, a társadalmi integráció folyamatát. Fontos szerepe van az egész életen át tartó tanulás megalapozásában, a tanuláshoz szükséges készségek és képességek, a Nat-ban meghatározott kulcskompetenciák erősítésében, a tehetség felismerésében és fejlesztésében, a tanulók felzárkózásának segítésében.

A kollégium a tevékenysége során megteremti a feltételeket az iskolai tanulmányok sikeres folytatásához, kiegészíti a családi és iskolai nevelést és oktatást, egyúttal szociális ellátást, biztonságot, valamint érzelmi védettséget is nyújt.

A kollégium – megfelelő pedagógiai környezet biztosításával – elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a diákok önszerveződése során kialakuló közösségekben az együttélés, az együttműködés, az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak megismerését, gyakorlását; ezzel a kollégium hatékony támogatást nyújt a sikeres társadalmi beilleszkedéshez.

A kollégium:

- a helyi társadalom elvárásait, a nevelési-oktatási környezet lehetőségeit is figyelembe véve végzi munkáját,
- részt vehet az Arany János programokban, speciális eszközeivel elősegíti azok céljainak megvalósítását;
- valamely szakma, tantárgy, művészet, sport területén a minőségi fejlesztés érdekében – a pedagógiai programjában kidolgozott szabályozás alapján, a fenntartó hozzájárulásával – szakkollégiumot hozhat létre.

A kollégium adottságainál fogva alkalmas lehet arra, hogy egy lakóközösség pedagógiai, kulturális központjává válhasson.

2. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS

A kollégium a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul a nevelési-oktatási rendszer egészére kitűzött célok megvalósulásához, a Nat-ban meghatározott feladatok megoldásához, az abban megfogalmazott értékek alapján.

2.1. A kollégiumi nevelés célja és alapelvei

A kollégiumi nevelés célja legfőképp a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása.

A kollégium – céljai elérése érdekében – diákközpontú, az egyén és a közösség harmóniáján alapuló környezetet és tevékenységrendszert alakít ki, melynek főbb alapelvei:

- a) az alapvető erkölcsi normák érvényesítése
- b) a nemzeti hagyományok megőrzése, a nemzeti azonosságtudat fejlesztése;
- c) a tanulók és közösségeik iránti felelősség, a bizalom, a szeretet, a segítőkészség
- d) az alapvető emberi és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;
- e) a nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása;

- f) szakmai és intellektuális igényesség, kulturált stílus a pedagógus tevékenységében;
- g) az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevétele;
- h) építkezés a tanulók aktivitására, öntevékenységére, önszerveződő képességére;
- i) az integrált nevelés, az integrációt elősegítő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- j) a szülőkkal, a kollégiumhoz kapcsolódó iskolákkal, a társadalmi környezettel való konstruktív együttműködés;
- k) a nemzetiségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása.

2.2. A kollégiumi nevelés feladatai

A kollégium – a kollégiumi jogviszony fennállása alatt – biztosítja diákjai számára azok iskolai tanulmányai folytatásához szükséges kollégiumi feltételeket. Köznevelési feladatait kollégiumi ellátás, nemzetiségi kollégiumi ellátás, illetve sajátos nevelési igényű tanulók kollégiumi ellátásán keresztül valósítja meg.

A kollégiumi nevelés feladata különösen:

A tanulás tanítása

A kollégiumi nevelés feladata a diákok egyéni fejlődésének elősegítése, a hátránnyal küzdők felzárkóztatása, a gyermekek tehetségének kibontakoztatása. Ennek érdekében a kollégium lehetőséget biztosít az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztésére, valamint arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Ezzel fejleszti a kreativitást, erősíti a tanulási motívumokat, az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. Fontos, hogy a tanulók elsajátítsák az információkeresés különböző formáit a kollégiumi könyvtárban az egyéni fejlesztés elmélyítése érdekében, az információk megtalálásának célravezető útjain keresztül. Törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges helyes énkép, a pozitív önértékelés kialakítására. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést. A kollégiumnak gondot kell fordítania arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény ébredjen a tanulóknál, mindennapi életük részévé váljon a tanulás. A tanulás tanítása, az ismeretszerzést elősegítő beállítódások kialakítása hatással lesz a tanulók egész felnőtt életére, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Az erkölcsi nevelés

A kollégium feladata az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, valamint ezen normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű, készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, valamint azok kezelésére, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira. A kollégiumi közösség élete, a kollégiumi nevelőtanárok példamutatása segítse elő a tanulók életében az olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégium, az iskolai tanulmányokra alapozva, azt kiegészítve segítse elő a nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományaink megismerését. A kollégiumi foglalkozások keretében a diákok tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. A nevelés révén alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. A nemzetiséghez tartozó tanulók nevelését ellátó kollégium kiemelt feladata az anyanyelvű nevelés, az adott nemzetiséghez való tartozás tudatának erősítése, nemzetiségi kultúrájának, nyelvének, szokásainak ápolása és fejlesztése.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. Ezért a kollégium kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése. Ez segítséget nyújt a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a tanulók családi életében felmerülő konfliktusok kezeléséről. A kollégiumnak foglalkoznia kell a szexuális nevelés kérdéseivel is.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumi nevelés elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. Ezzel is erősíti a diákokban a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremtve az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A kollégium megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A közügyekben való aktív részvétel megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképeség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diák-önkormányzati rendszer.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai. Kiemelt feladat a tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása; elő kell segíteni a kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését; hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.

A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A kollégium ösztönözze a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. A kollégiumi pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. A kollégium sportélete járuljon hozzá az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához. Fontos, hogy a kollégium a diákok számára otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus közeget biztosítson, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A kollégiumi nevelés feladata a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknál úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét. Ez a segítő magatartás fejleszti a diákokban az együttérzést, együttműködést, problémamegoldást és az önkéntes feladatvállalást, mely elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulóknak meg kell tanulniuk, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják. A kollégiumi nevelés során fel kell készíteni a tanulókat a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

A kollégiumnak – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket (szakkörök, érdeklődési körök) kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését. A kollégium – a kollégium pedagógiai munkájával kapcsolatban álló iskolákkal együttműködve – valamennyi tanulója számára lehetővé teszi egyes kiválasztott szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a tanuló által választott életpályára való felkészülést.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A kollégiumnak – a bentlakásos köznevelési intézmény sajátos adottságaiból adódóan – segíteni kell, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. A kollégium a diák-önkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

Médiatudatosságra nevelés

Fontos, hogy a tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés során az értelmező, mérlegelő beállítódás kialakításának nagy jelentősége van. A diákokkal ismertetni kell a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeit, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját.

3. A KOLLÉGIUM MŰKÖDÉSE

3.1. Személyi feltételek, elvárások

A kollégiumban a nevelési feladatokat – az Nkt.-ben meghatározott végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező, pedagógus munkakörben foglalkoztatott – kollégiumi nevelőtanár látja el, aki

- a) a nevelőtestület tagjaival és vezetőivel szoros szakmai együttműködésben végzi munkáját,
- b) rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel megújított, korszerű szakmai ismeretekkel rendelkezik,
- c) képes a nevelési folyamat megtervezésére, megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére; jártas a különböző pedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában,
- d) egyéniségével, megjelenésével, felkészültségével, műveltségével, életmódjával követendő példaként szolgál a diákok számára,
- e) megfelelő empátiával rendelkezik, nevelői eljárásaiban, pedagógiai kommunikációjában a tanulók iránti tiszteletet, szeretetet, elkötelezettséget és bizalmat helyezi előtérbe,
- f) képes a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére, megértésére,
- g) képes a diákokkal őszinte, bizalmon alapuló viszonyt kialakítani,
- h) képes a konfliktusok eredményes kezelésére,
- i) munkája során folyamatosan együttműködik a tanulók közösségeivel, a nevelésükben részt vevő személyekkel, szervezetekkel.

A kollégiumi nevelőtanár munkáját a jogszabályokban foglaltak szerint végzi, tevékenységét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint az egészséges életmódra és a fenntartható fejlődésre nevelés határozzák meg.

A kollégiumban dolgozó, nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak munkáját is a gyermekközpontúság, a nevelés eredményességének támogatása kell, hogy jellemezze. Jelenlétük, megnyilvánulásaik, tevékenységük és annak színvonala is nevelési tényezőként hat a kollégisták mindennapjaiban.

3.2. Tárgyi, környezeti feltételek, elvárások a kollégiumban

A kollégium belső és külső környezete biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, a kollégisták biztonságát, kényelmét, megfelel az otthonosság általános kritériumainak. Megteremti – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – a nyugodt tanulás, az önálló ismeretszerzés, a kulturális, a sport- és egyéb szabadidős tevékenységek, valamint a diákkörök, szakkörök működésének feltételeit.

A kollégium gondoskodik a tanulók nyugodt pihenéséről, az egyéni visszavonulás lehetőségéről.

3.3. A kollégiumi élet megszervezése

A kollégium – belső életének szabályozása során – biztosítja a diákok optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, beleértve a rendszeres és egészséges étkezést, a tisztálkodást, az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást. Figyelembe veszi a tanulói, a szülői és az iskolai igényeket, valamint az intézményi hagyományokat, szokásokat is. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső arányai – a jogszabályi keretek között – a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak.

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata. A kollégiumnak biztosítani kell, hogy a diákok választott tisztségviselőik révén részt vehessenek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében.

Lehetővé kell tenni, hogy a diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerjék és a mindennapi gyakorlatban felelősen alkalmazzák a demokratikus érdekérvényesítés, a problémamegoldás és a konfliktuskezelés technikáit, módszereit.

A kollégium a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősíti a kollégiumi közösség együvé tartozását.

3.4. A kollégium kapcsolatrendszere

A kollégium nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel, illetve a tanuló törvényes képviselőjével, szülői szervezetekkel (közösségekkel), a fenntartóval, a működtetővel, a kapcsolódó iskolákkal, társintézményekkel, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló, valamint veszélyeztetett gyermek esetében a gyermekjóléti szolgálattal, a település – a tanulók nevelésében érintett – intézményeivel, nevelésbe vett gyermek esetén a gyámjával, nevelőszülőjével vagy gyermekotthonával, civil szervezeteivel, szakmai közösségeivel, érintettség esetén a helyi nemzetiségi önkormányzatokkal, továbbá minden olyan szervezettel, amely a kollégiumi nevelés céljainak megvalósítását elősegítheti.

A kapcsolatok kialakításában, gazdagításában és fenntartásában a kollégium nyitott és kezdeményező. A kapcsolattartás helyi szabályozása a jogszabályi előírásoknak megfelelően történik.

4. A KOLLÉGIUMI TEVÉKENYSÉG SZERKEZETE

A kollégium – igazodva az Nkt. 28. §-ának rendelkezéseire – a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket – annak céljától, jellegétől függően – kollégiumi programok, csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi, az intézményi szervezet működéséhez pedagógiai irányítást, illetve támogatást biztosít.

4.1. A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

A kollégium a foglalkozások tervezése, szervezése során kiemelten ügyel a pozitív, aktív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, egyéni szabott tanulási utak támogatására a kreativitás fejlesztésére, az egész életen át tartó ismeretbővítés fontosságára, gondoskodik a tanulókkal való személyes törődés tapintatos formáinak kialakítására. Külön figyelmet fordít a nemzetiségi sajátosságokra és a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteire. A kollégium a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez.

4.1.1. Felkészítő foglalkozások a kollégiumban:

Tanulást segítő foglalkozások:

- a) rendszeres iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozás,
- b) differenciált képességfejlesztő, tehetség-kibontakoztató foglalkozás,
- c) a bármely okból lemaradó tanulók felzárkóztatása, hátránykompenzáció,
- d) a tantárgyi ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében szervezett szakkörök, diákkörök,
- e) tematikus csoportfoglalkozás.

4.1.2. Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások:

4.1.2.1. Csoportvezetői foglalkozások:

- a) közösségi foglalkozás a kollégiumi csoportok számára: a csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események, problémák megbeszélése, értékelése
- b) tematikus csoportfoglalkozások: az e rendeletben előírt témakörök, időkeretek között szervezhető foglalkozások

4.1.2.2. A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások:

- a) a kollégiumi diákönkormányzatok működésének támogatása
- b) kollégiumi diákfórumok (kollégiumi gyűlés, kisebb közösségek szerinti megbeszélések)

4.1.2.3. A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások:

- a) a foglalkozásokon (tanulói vagy pedagógusi kezdeményezésre) a diákok feltárhatják egyéni problémáikat
- b) ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére

4.1.3. Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások:

Állandó vagy adott eseményre szerveződő kollégiumi diákcsoportok számára szervezett

- a) irodalmi, képzőművészeti, zenei, tánc, vizuális képességeket fejlesztő művészeti,
- b) természettudományos, műszaki, vállalkozói, gazdasági ismereteket bővítő szakmai,
- c) egészséges életmódra nevelést, a rendszeres testedzést szolgáló sportcélú,
- d) a hasznos gyakorlati ismeretek megszerzését, az önellátás képességének fejlesztését célzó,
- e) a pályorientáció szempontjából is fontos tartalmakat hordozó,
- f) szakkörök, szakmai, művészeti foglalkozások, kollégiumi sportkörök, rendezvények, versenyek, vetélkedők.

4.1.4. Téma napok, témahetek, projektek.

- a) A kollégiumok bekapcsolódhatnak az EMMI által kezdeményezett központi témahetek megvalósításába.
- b) Az Alapprogramban rögzített témakörökben a kollégiumok szervezhetnek téma napokat, témaheteket, projekteket is, amelyekben a kollégiumi nevelés fő céljaihoz és alapelveihez kapcsolódó, ill. a csoportfoglalkozások kereterteiben előírt tartalmakat a kollégiumok sajátosságaihoz igazodva dolgozzák fel.
- c) A téma napok, témahetek, projektek keretében el lehet térni a hagyományos csoportszerveződési keretektől. Az eltérések nem növelhetik a foglalkozások heti időkereteit és a tanulók terheit.

4.2. Pedagógiai felügyelet

A kollégium – szervezeti egységként egy pedagógus közreműködésével (a továbbiakban: ügyeletes nevelőtanár) – gondoskodik a foglalkozáson nem tartózkodó tanulók pedagógiai felügyeletéről, a kollégiumi élet szervezéséről.

4.2.1. A kollégium zavarmentes működésének biztosítása céljából az ügyeletes nevelőtanár:

- a) visszatérő rendszerű ellenőrzést folytat a külső és belső biztonsági rendszabályok, a balesetvédelmi előírások betartása, az egyéni és közösségi tulajdon védelme, a megelőzés érdekében,
- b) folyamatos jelenlétével biztosítja a házirend betartatását, különös tekintettel az együttélési normák, a személyiségvédelem, a diákok önrendelkezési jogának érvényesülésére,
- c) időszakos ellenőrzést folytat az egyéni és közösségi rend fenntartása, a tisztasági és az egészségvédelmi szabályok teljesítése céljából,

A pedagógiai felügyelet átadásakor az ügyeletes nevelőtanárok között – dokumentált – információcserére kell sort keríteni.

4.2.2. A kollégiumi élet szervezése során a kollégium vezetőjének a feladata:

- a) a napirend szerinti tevékenységek, így az ébresztő, a takarodó, az étkeztetés megszervezése, felügyelete, ellenőrzése,
- b) a tanulói nyilvántartások, különösen a betegség, távollét, kimenő, engedélyek folyamatos vezetése,
- c) a közös helyiségek és közösségi eszközök használatának, az öntevékeny diákkörök tevékenységének a felügyelete,
- d) a felmerülő egyéni problémák kezelése, ennek részeként az ügyeletes nevelőtanári intézkedés, továbbá információtovábbítás a csoportvezető nevelőtanárnak.

5. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS EREDMÉNYESSÉGE

5.1. A kollégiumi nevelés eredményessége

A kollégium – a szülővel és az iskolával együttműködve – hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze be tanulmányait választott iskolájában.

A tanuló a kollégiumi nevelési folyamat során elsajátítja a társadalomba való beilleszkedéshez és a családi életben, a hivatás gyakorlásában, az állampolgári létben az önálló életvitelhez szükséges alapvető ismereteket, képességeket, értékeket:

- elsajátítja és követi az alapvető erkölcsi normákat;
- képes az egészséges és kulturált életmód kialakítására;
- ismeri nemzetünk, nemzetiségeink kulturális, történelmi hagyományait;
- sokoldalú képzettsége, műveltsége párosul az új ismeretek befogadásának és a folyamatos megújulásnak a képességével;
- kialakul reális társadalomképe;
- rendelkezik az önszerveződéshez, a demokratikus érdekérvényesítéshez szükséges képességekkel;
- tudása versenyképes, önértékelő képességére, szakmai felkészültségére alapozva választ tud adni a szakmai kihívásokra;
- képes az együttműködésre, az emberi kapcsolatok kialakítására és továbbépítésére;
- másokhoz való viszonyában toleráns, empátiával rendelkezik, társadalmi szemléletét a szolidaritás jellemzi..

A kollégiumi nevelés eredményességének értékelésekor figyelembe veendő, hogy a nevelési folyamat milyen kiindulási állapotból, milyen feltételek mellett fejtette ki hatását.

TEMATIKUS CSOPORTFOGLALKOZÁSOK KERETTERVE ÉS ÉVES ÓRASZÁMA

Témakörök

1. A tanulás tanítása
2. Az erkölcsi nevelés
3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés
5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
6. A családi életre nevelés
7. Testi és lelki egészségre nevelés
8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
9. Fenntarthatóság, környezettudatosság
10. Pályaorientáció
11. Gazdasági és pénzügyi nevelés
12. Médiatudatosságra nevelés

A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszámja

TÉMAKÖR	9. évfolyam, 9./N évfolyam, 9./Kny. évfolyam, 9./Ny. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13–14. évfolyam
A tanulás tanítása	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1
	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

A kollégiumokban évi 37 nevelési héttel (a 12–13–14. évfolyamon 33 nevelési héttel), ezen belül minden héten egy kötelező tanulócsoporthoz vezetői foglalkozással kell számolni. Az óraszámok minden évfolyamon lehetővé teszik, hogy a kollégiumok a tematikus csoportfoglalkozásokat – részben vagy egészben – a tanulócsoporthoz vezetői foglalkozások keretében, vagy a felkészítő foglalkozások terhére szervezzék meg.

A 13-14. évfolyamra vonatkozó követelmények a szakképzésben résztvevő diákok kollégiumi foglalkozásainak alapját jelentik, amelyek ezekben a képzésekben résztvevő és nem tanköteles tanulók számára kollégiumi ellátást biztosító kollégiumoknak szakmai ajánlást jelentenek.

A KOLLÉGIUMI FOGLALKOZÁSOK KERETPROGRAMTERVE

– a tematikus csoportfoglalkozások szervezéséhez és tartalmának meghatározásához

Bevezető

A kollégiumi nevelésben a foglalkozások célja a kollégisták személyiségének, erkölcsi és esztétikai ismereteinek, jellemének, önismeretének, önbizalmának, felelősségvállalásának, közösségi szellemiségének megalapozása, illetve fejlesztése.

A kollégiumi foglalkozások a közösségi kapcsolatok kialakítására, a szociális képességek fejlesztésére, az egyéni tanulási módszerek elsajátítására, a helyes életviteli szokások kialakítására, a tágabb természeti, társadalmi környezetért érzett felelősségre nevelnek.

A kollégiumi együttélésben, a foglalkozásokon és tevékenységekben a kollégisták megtapasztalhatják a másik ember elfogadásának, segítségének és megbecsülésének a fontosságát. Megélhetik az értékek mentén kialakult közösséghez való tartozás biztonságát, mélyíthetik a természeti, történelmi és kulturális örökségünk megbecsülését. Nyitottabbá és elfogadóbbá válnak a hazai nemzetiségek és más népek kultúrája iránt. Felkészülnek a közéleti szereplésre, egyéni és közösségi érdekeik és értékrendjük képviselésére.

A foglalkozások olyan kompetenciákat is fejlesztenek, melyek révén a tanulóknak kialakul az alkalmazkodóképesség, a tolerancia, a konfliktuskezelő képesség.

A kollégiumi foglalkozások kiegészítik az iskolák nevelő-oktató munkáját. A középiskolai szakaszban a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, a szakköznevelésben az ágazathoz tartozó szakképesítések megszerzéséhez szükséges képességek, készségek, attitűdök együttes fejlesztése a cél.

A csoportfoglalkozások keretprogramterve nevelési területenként, az adott témakör legfontosabb tartalmi elemei alapján határozza meg a kollégiumi nevelés-oktatás pedagógiai tartalmát. A foglalkozások számát, éves elosztását, tartalmi felépítését úgy kell meghatározni, hogy alkalmazkodjon a tanulók életkorához, a választott iskolájuk típusához.

A kollégiumi nevelés és oktatás a Nat kiemelt fejlesztési feladatain keresztül kapcsolódik az iskolai tantervi szabályozáshoz.

1. A tanulás tanítása – a tanulási kompetenciák fejlesztése

A kollégium a foglalkozások és a tevékenységek során támogatást nyújt abban, hogy a tanulók eredményesen fejezzék be választott iskolájukat.

Nagy jelentősége van az egyénre szabott tanulási módszerek elsajátításának, ezzel segítve az iskolai órákra való felkészülést, a jó eredmények elérését, a hátránnyal küzdők felzárkóztatását, a gyermekek tehetségének kibontakoztatását.

A tanulás tanítása, az ismeretszerzést és hasznosítást elősegítő beállítódások kialakítása nagymértékben hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában.

-
- .

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Sajátítsa el és legyen képes alkalmazni a hatékony tanulási technikákat.
- A tanuló – pedagógus segítségével – legyen képes a számára legalkalmasabb módszereket kiválasztani.
- Tudjon szelektálni a megszerzett ismeretek, információk között.
- Alkalmazza a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket, használja a könyvtárat, és a feladatai megoldásához megfelelően tudja kiválasztani a szükséges
- Legyen képes elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett ismereteket.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	3	2	2	2	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
<ul style="list-style-type: none"> - különböző tanulási technikák és módszerek alkalmazása - a megszerzett és elsajátított ismeretek értelmezése, rendezése - a könyvtárhasználat rendje és módszerei	<p>Ismertessük az általánosan elfogadott tanulási módszereket, különös tekintettel a közösségben történő tanulásra.</p> <p>Ismertessük az alapvető tanulási stílusokat, azok sajátosságait, az egyes stílusoknak leginkább megfelelő, hatékony tanulási módokat. Gyakoroltassuk az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat.</p> <p>A gyakorlatban sajátítsa el a tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek, tartalmi elemek szabatos szóbeli és írásbeli megfogalmazását.</p> <p>Elemezzék, értelmezzék, rendszerezzék a megszerzett ismereteket.</p> <p>Könyvtárlátogatással segítsük elő, hogy megfelelő módon és hatékonyan tudja használni a könyvtár nyújtotta ismeretszerzési lehetőségeket.</p> <p>Készítsük fel a diákokat a tudatos, tanulást segítő internethasználatra.</p> <p>Kérjük számon a megszerzett ismereteket és vessük össze az alkalmazott tanulási technika kiválasztásával, megfelelőségével.</p>				

2. Az erkölcsi nevelés – Személyes és társaskapcsolati kompetenciák fejlesztése

A kollégiumi nevelés során fontos, hogy a diákok megismerjék az alapvető erkölcsi normákat, és ezek a normák beépüljenek személyiségükbe, mindennapi életükbe, tevékenységükbe.

Lényeges, hogy az erkölcsi nevelés a napi élet gyakorlatából, tapasztalataiból vegyen példákat, egyben készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra és azok kezelésére.

A kamasz fiatalok esetében különösen jelentős, hogy segítsen számukra választ találni erkölcsi kérdéseikre, az esetleges problémáikra. Az erkölcsi nevelés nagy hatással van a közösség és az egyén életére egyaránt.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Lássa be az erkölcsi felelősség fontosságát.
- Gyakorlati és iskolai tapasztalatai, ismeretei révén ismerje fel a morális helytállás jelentőségét.
- Képes legyen megfelelő erkölcsi választásokra.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	1	1
<i>Témák</i>					
<ul style="list-style-type: none"> - erkölcsi érzék kifejlődése és szerepe - felelősség- és kötelességtudat - a munka megbecsülése - mértéktartás, együttérzés, segítőkészség 					

3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés – Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság, kommunikációs kompetenciák fejlesztése

A kollégiumi foglalkozások lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanulók elsajátítsák azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Ennek révén kialakul bennük a szűkebb és tágabb közösséghez való tartozás, a hazaszeretet érzése.

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Ismerje nemzeti kultúránk értékeit, hagyományainkat.
- Életkorának megfelelő szinten ismerje az ország és a magyarság nemzeti szimbólumait.
- Ismerje meg az adott település kultúrtörténetét, hagyományait, jellegzetességeit
- Ismerje meg, hogy Magyarországon milyen nemzetiségek élnek.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket.
- Tudatosuljon a közösséghez tartozás, a hazaszeretet fontossága.
- Ismerje országunk és a magyarság nemzeti szimbólumait.
- Ismerje a magyar tudomány, kultúra és sport kiemelkedő személyiségeit.
- Legyen kellő ismerete a település kultúrtörténetéről, hagyományairól.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	1	1
<i>Témák</i>					

- közösséghez tartozás, hazaszeretet
- nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai
- a hazánkban élő nemzetiségek kulturális szokásai, emlékei, jelene
- nemzetünk kapcsolódása Európához

4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés - Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetencia fejlesztése

A kollégiumban folyó nevelés sajátos pedagógiai eszközei révén elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését.

A közösségi tevékenységek gyakorlásával a diákok átélhetik annak jelentőségét, hogy mit is jelent a felelős állampolgári részvétel a közügyekben a közösség és az egyén számára egyaránt.

Ez tágabb értelemben sokat segít a nemzeti öntudat erősítésében, és egyben összhangot teremt az egyéni célok és a közösségi jó között.

-.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.
- Legyen tisztában a jog szerepével a társadalmi életben.
- Képes legyen belátni a kollégiumi diák-önkormányzat jelentőségét a kötelezettségek és a jogok gyakorlása során.
- Ismerje a demokratikus állam működésének főbb elemeit (választási rendszer, helyi önkormányzatok, törvényhozás, kormány, igazságszolgáltatás, fegyveres testületek stb.).

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	1	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
<ul style="list-style-type: none"> - a demokratikus jogállam felépítése - a felelős állampolgári magatartás jelentősége - a demokrácia elvei és gyakorlati megvalósulása - cselekvő állampolgári magatartás és törvénytisztelet 	<p>Ismertessük a demokratikus jogállam működésének alapelveit, az állampolgárság fogalmát és az alapvető állampolgári jogokat.</p> <p>Szerepjátékokon keresztül értessük meg a cselekvő állampolgári magatartás és a törvénytisztelet jelentőségét.</p> <p>A diák-önkormányzati munka révén gyakorolja a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés jelentőségét, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés fontosságát.</p> <p>Tevékenyen vegyen részt a kollégiumi</p>				

	diákönkormányzat munkájában, így a demokratikus elvek megvalósításában, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításában.
--	--

5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése – Személyes és társaskapcsolati kompetenciák fejlesztése- Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetencia fejlesztése

A kollégiumi nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

A közösségi lét, a csoporthoz tartozás, az egymás közötti interakciók elősegítik a reális énkép és az önértékelés kialakulását, melyek a személyiségfejlődés meghatározó elemei.

Mód van a mások helyzetébe történő beleélés képességének kialakítására, mások elfogadására.

Ezek a képességek elősegítik, hogy kulturált közösségi élet alakuljon ki a kollégiumban.

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Legyen képes személyiségjegyeit, tulajdonságait, képességeit felismerni.
- Értse, hogy tevékenységével tehet közvetlen környezetéért, csoportjáért, társaiért.
- Lássa be, hogy szükség van az alapvető magatartási szabályok betartására.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje meg az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat.
- Legyen tudatában, hogy a gondosan kiválasztott és mély emberi kapcsolatok mennyire értékesek az emberi együttélésben.
- Életkorának megfelelő választékosággal legyen képes a társas kommunikációra.
- Alakuljon ki a tanulóban a választási lehetőségek felismerésének képessége, és döntési helyzetekben legyen képes e lehetőséget mérlegelni.
- Válgják természetessé benne a másik ember személyiségének tisztelete és megértése, a helyes önismeret kialakítása, önmaga felvállalása.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>	1	1	1	1	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
<ul style="list-style-type: none"> - az önismeret és társas kapcsolati kultúra - az empátia és mások elfogadása - a tudás és tapasztalat jelentősége - társas kommunikáció 	<p>Ismertessük az önismeret és a társas kapcsolati kultúra meghatározó jellemzőit.</p> <p>A csoport aktív közreműködésével segítsük elő a megalapozott önismeret kialakítását.</p> <p>Mutassuk be a kulturált társas kapcsolatokat, a helyes egyéni és közösségi élet szabályait.</p> <p>Szerepjátékok segítségével alakítsuk ki, illetve fejlesszük a mások megértéséhez és tiszteletéhez szükséges képességeket.</p> <p>Csoport előtti megmértetés révén segítsük elő a pozitív énkép kialakítását az eddig elsajátított készségekre és tudásra alapozva annak érdekében, hogy a diákok sorsukat</p>				

és életpályájukat maguk alakítsák.
----

6. A családi életre nevelés - Kommunikációs – Személyes és társaskapcsolati kompetenciák fejlesztése

A család, mint a társadalom alapvető közösségi építőköve különös jelentőséggel bír a fiatalok kiegyensúlyozott személyiségfejlődésében.

A kollégiumnak éppen ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése.

A kamaszkorban kiépülő párkapcsolatoknak is fontos szerepe van a későbbi családi közösség kialakításában.

Egymás tisztelete, a másik iránt érzett felelősség, a helyes szexuális kultúra és az erkölcsi értékek kialakítása döntő jelentőségű, melyben a kollégiumi nevelésnek fontos szerepe van.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a különféle szerepeket és szabályokat a családban.
- Tudatosuljon a családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontossága.
- Ismerje meg a helyes szexuális kultúra jellemzőit és kialakításának jelentőségét a párkapcsolatokban.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	1	2	2	3	3
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
<ul style="list-style-type: none"> - a család szerepe, jelentősége az egyén életében - együttműködés és felelősségvállalás a családban - szexuális kultúra - családtervezés - konfliktusok a családban 	<p>Példákon keresztül mutassuk be, hogy a családi élet színtere a családi otthon.</p> <p>Ismertessük a család szerepét, jelentőségét az egészséges testi és lelki fejlődés kialakulásában. Hangsúlyozzuk az idős családtagokkal való kapcsolattartás, együttműködés és támogatásuk fontosságát.</p> <p>Mérjük fel, hogy kinek, mit jelent a család, az otthon.</p> <p>Szemléltessük a családi munkamegosztást, ennek helyét és szerepét a hagyományos családi közösségben.</p> <p>Ismertessük a helyes, felelősségteljes párkapcsolat jelentőségét és kialakításának folyamatát.</p> <p>Ismertessük a helyes szexuális kultúra jellemzőit és jelentőségét a férfi-nő kapcsolatban.</p> <p>Szerepjátékokon keresztül mutassuk be a családban előforduló konfliktusokat és kezelésük módját.</p>				

7. Testi és lelki egészségre nevelés – Személyes és társaskapcsolati kompetenciák fejlesztése

Az egészséges életritmus és életvitel kialakítása, tudatosítása meghatározó jelentőségű a fiatalok számára.

A tanulók a kollégiumban olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátíthatnak el, olyan szokásokat tanulhatnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégium sportélete nagymértékben hozzájárulhat az egészséges életmód kialakításához és fejlesztéséhez.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen tisztában a helyes életritmus és életvitel személyiségre, testi fejlődésre kifejtett pozitív jelentőségével.
- Ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket, a szenvedélybetegségeket, és ismerje ezek megelőzésének módjait.
- Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás, az egészségtudatos életmód.
- Legyen tisztában az egészség, a sport és a lelki élet egymásra gyakorolt hatásával.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
- egészséges életmód és életvitel - a sport hatása a lelki egyensúly megteremtésében és megőrzésében - prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés	Ismertessük a rendszeres testmozgás és az egészségtudatosság kapcsolatát, az elhízás és a korszerű táplálkozás, egészséges életmód és életvitel összefüggéseit. Ismertessük a káros szenvedélyeket, szokásokat, a teljesítménynövelő szerek használatának veszélyeit. Mutassuk be és a gyakorlatban alkalmazzuk a rendszeres fizikai aktivitás és sport hatását a szervezetre. Ismertessük az érzelem-, feszültség szabályozás és agresszió megelőzését a sport, a mozgással járó tevékenységek révén. Diákköri tevékenységek révén a tanulók tapasztalják meg az egyéni felelősség és döntés jelentőségét az egészséges életvitel és a szabadidős tevékenységek megvalósításában.				

8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség – Személyes és társaskapcsolati kompetenciák fejlesztése

A hátránnyal élők iránt érzett felelősség, és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a szociális érzékenység kialakulását a tanulóknál.

A szűkebb és tágabb környezetünkben ilyen helyzetben élőkért végzett önkéntes feladatvállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír.

Az önkéntes feladatvállalási hajlandóság beépülése, megszilárdítása fontos nevelési feladat: a tudatos, felelősségteljes állampolgári lét alapvető velejárója.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Alakuljon ki segítő magatartás a fogyatékkal élők iránt. Tudatosuljon az együttműködés és az egymásra figyelés fontossága.
- Legyen motivált önkéntes feladatvállalásra a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű társak iránt.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	1	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
<ul style="list-style-type: none"> - társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás - önkéntes feladatvállalás másokért - összetartás és együttérzés 	<p>Ismertessük a hátrányos helyzet fogalmát. Példákon keresztül mutassuk be a társadalmi felelősségvállalás fontosságát, a másokért érzett szolidaritás jelentőségét.</p> <p>Ismertessük, hogy mit jelent fogyatékkal élni. A segítő magatartás kifejlődése érdekében szervezzünk olyan diákkört, melyben beteg, idős emberek élethelyzetén javíthatunk.</p> <p>Az együttműködés, egymásra figyelés képességének kialakítása érdekében élethelyzeteken keresztül mutassuk be az egyéni felelősség és a közös felelősségvállalás egymásra hatását.</p> <p>Ismertessük a tágabb közösségért (kollégium, település) végzett önkéntes munka lehetőségeit és jelentőségét.</p>				

9. Fenntarthatóság, környezettudatosság – Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság és matematikai gondolkodás kompetenciák fejlesztése

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának.

A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.

Fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására, a környezet védelmét elősegítő tevékenységekre, közös cselekvésekre.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.
- Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét.
- Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat. Részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat.
- Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, melyekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat.
- Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett.
- Válgék erkölcsi alapulvévé a természet tisztelete, környezete megbecsülése.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
<ul style="list-style-type: none"> - a természet és az emberi környezet egymásra hatása - természeti erőforrásaink védelme - ipari termelés és a környezet védelme - 'gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan' 	<p>Ismertessük, és lehetőségeink szerint mutassuk be a környezetre káros anyagokat és tevékenységeket.</p> <p>Mutassuk be (pl. természetfilm segítségével) az ember és természet egészséges együttélését.</p> <p>A gyakorlatban szervezzünk természeti környezetet védő tevékenységeket, akciókat.</p> <p>Mutassuk be az újrahasznosítható anyagok sokszínű felhasználhatóságát.</p> <p>A tanulók adjanak számot az iskolában tanultak felhasználásával arról, hogy miként tudnának segíteni környezetük megóvásában.</p> <p>Ismertessük a környezetkímélő életmód előnyeit úgy egyéni, mint a közösségre gyakorolt hatása alapján.</p>				

10. Pályaorientáció – Munkavállalói, vállalkozási kompetenciák, kommunikációs kompetenciák fejlesztése

A kollégium olyan feltételekkel rendelkezik, melyek az öntevékeny tanulói cselekvések révén biztosítják a képességeik kibontakoztatását, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő

területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát.

A különféle szakkörökön, önképző körökön képessé válhatnak arra, hogy a számukra megfelelő pályaválasztásuk érdekében megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

A pályaválasztáson túl egyben felkészülhetnek a választott életpályára is.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen képes felismerni az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban, ismerje saját képességeit.
- Legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit.
- Tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.
- Legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat.
- Tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit, alakítsa ki a megfelelő kommunikációs stílust.
- Tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.
- Rendelkezzen megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	2	2
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
- tevékenységek és szakmák jellemzői	<p>Mutassuk be a különféle szakmákat és a betöltésükhöz szükséges képességeket, adottságokat, ergonómiai elvárásokat.</p> <p>Önismereti teszt segítségével mérjük fel a tanulók személyiségjellemzőit, érdeklődési körét és ehhez kapcsolódóan a pályaválasztási lehetőségeit.</p> <p>Mutassuk be, milyen pályaválasztási dokumentumok léteznek és azok hogyan használhatók.</p> <p>Ismertessük és gyakoroltassuk az álláskeresés (bemutatkozás, interjú, pályázat írás stb.) különböző technikáit.</p> <p>Mutassuk be, hogy a folyamatos tanulás, az újabb képzettség megszerzése mennyiben segíti a pályamódosítást, és munkanélkülivé válás esetén az újbóli elhelyezkedést.</p>				
- különféle életpályák bemutatása					
- a munka világa és jellemzői					
- továbbtanulási lehetőségek					

11. Gazdasági és pénzügyi nevelés – Munkavállalói, vállalkozási kompetenciák fejlesztése

A pénz világának, a helyes gazdálkodás alapvető szabályainak megismerésére a kollégium megfelelő helyet és lehetőséget biztosít a tanulók számára.

Működése egyben megfelelő példát mutat arra, hogy miként kell és szabad a javakkal ésszerűen gazdálkodni, a fogyasztás szerkezetét a lehetőségekhez viszonyítva megfontolt módon kialakítani.

Az egyéni és közösségi érdekek jól összehangolhatók a diák-önkormányzati munka révén. Gyakorolhatók a döntés és a felelősség egymásra hatásából adódó helyzetek.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának okait.

- Tanulja meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.
- Tudja alkalmazni a pénzkezelés különböző technikáit.
- Tudatosuljon benne a munka jelentősége, mint a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszköze.
- Legyen tisztában a vállalkozások szerepével, a kockázatvállalás fontosságával és veszélyeivel.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	3	3
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
- a gazdaság működésének alapjai	A helyes családi gazdálkodás bemutatása különféle családszerkezetben. Példákon keresztül ismertessük, milyen problémák adódhatnak a társadalomban a helytelen gazdálkodás miatt és ezek milyen következményekkel járnak.				
- a családi gazdálkodás	Ismertessük és a lehetőségeknek megfelelően gyakoroltassuk a banki műveleteket (csekk kitöltése, bankkártya használata, pénzáttalás stb.).				
- munka, fogyasztás és gazdálkodás	Mutassuk be a munkával szerzett jövedelem és az ebből finanszírozható javak, szolgáltatások összefüggéseit.				
- pénzkezelés technikái	Ismertessük a vállalkozás lényegét, alapvető formáit és a működési módjukat.				
- vállalkozás és kockázat	Példákon keresztül mutassuk be, mit jelent a kockázatelemzés, a kockázatvállalás, miért van ennek jelentősége, és melyek a veszélyei.				

12. Médiatudatosságra nevelés – Digitális kompetenciák fejlesztése

A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok.

A diákok kollégiumi nevelésének szempontjából tehát fontos, hogy értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kölcsönös kapcsolatát.

A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, mérlegelő beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára.

-.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Alakuljon ki a mérlegelő gondolkodás a médiatartalmak megválasztásához.
- Képes legyen az online kommunikáció hatékony felhasználására.
- Ismerje a reklám hatását a fogyasztásra.
- Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.
- Ismerje meg a közösségi tartalmak etikus, jogszabályok szerinti használatának és felhasználásának szabályait.
- Tudatosuljanak az adatbiztonsággal, jogtudatossággal, a függőséggel (internet, számítógépes játékok) és egyéb veszélyekkel és azok elkerülésével kapcsolatos ismeretek.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	1-8.	9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>	1	1	1	1	1	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
<ul style="list-style-type: none"> - a média társadalmi szerepe - a reklám és a fogyasztás összefüggése - a médiatartalmak és a valóság összefüggése - az internet használatának szabályai, a helyes etikai magatartás és felelősség - a számítógép, az internetfüggőség veszélyei 	<p>Ismerkedés a hagyományos médiával a különféle folyóiratokon, kiadványokon keresztül.</p> <p>Az elektronikus médiák (internetes ismeretterjesztő oldalak, e-book stb.) használatának gyakorlása.</p> <p>Reklámok céljainak, hatásainak bemutatása különféle (pozitív és negatív) példákon keresztül.</p> <p>Jogszabályok, etikai előírások ismertetése a hagyományos média és az internet használat esetében.</p> <p>Gyakoroltassuk különféle ismeretek hozzáadásának módjait az internetes keresők segítségével.</p> <p>Az adatbiztonság szabályainak, megteremtési lehetőségeinek ismertetése.</p> <p>Az internet- és játékfüggőség kóros hatásainak bemutatása.</p>					